
RAPORT O STANIE GMINY KRZYŻANOWICE ZA 2022 ROK

Gmina Krzyżanowice

ul. Główna 5

47-450 Krzyżanowice

woj. śląskie

tel. 32 419 40 50

e-mail: ug@krzyzanowice.pl

Szanowni Mieszkańcy Gminy Krzyżanowice,

realizując obowiązek wynikający z ustawy o samorządzie gminnym przedstawiam Państwu opracowanie, które daje możliwość przeglądu kluczowych aktywności krzyżanowickiego samorządu w obszarach determinujących rozwój naszej gminy i poprawę życia jej mieszkańców.

Raport zawiera roczne sprawozdanie z realizacji inwestycji, programów, polityk, strategii, uchwał przyjętych przez Radę Gminy oraz informacje o stanie nieruchomości, gospodarki przestrzennej, edukacji, pomocy społecznej, bezpieczeństwie, a także innych działań podejmowanych na rzecz naszej gminy.

Dokument ten, to także zapis szczególnego okresu dla samorządu. Okresu pracy w dobie wybuchu i ciągłej eskalacji zbrojnego konfliktu na Ukrainie, wzrostu cen energii, galopującej inflacji, problemów z zakupem węgla, a tym samym stale trwającej niepewności.

Raport stanowi podsumowanie naszej samorządowej działalności. Przyjęty układ informacji pozwoli Państwu zapoznać się z podejmowanymi inicjatywami inwestycyjnymi, licznie realizowanymi projektami z udziałem środków zewnętrznych (krajowych i unijnych), szeroko pojętą działalnością z zakresu pomocy społecznej, oświaty, gospodarki komunalnej oraz ofertą działań w zakresie kultury, rekreacji i sportu. Wszystkie podejmowane działania przez samorząd służą zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców.

Ukazany w Raporcie stan finansów gminy pokazuje wskaźniki wydatków inwestycyjnych, poziom dochodów i wydatków gminy, dochody ze środków zewnętrznych, zdobywanych intensywnie na liczne zadania inwestycyjne, społeczne, kulturalne i oświatowe oraz sportowo - rekreacyjne, realizowanych dla naszych mieszkańców.

Przedstawione w Raporcie dane i analizy, umożliwią Państwu uzyskanie pełnego i obiektywnego, opartego na faktach obrazu, pozwalające samodzielnie ocenić efekty naszych działań.

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w codzienną pracę nad rozwojem naszej małej ojczyzny, w tym wielu aktywnym mieszkańcom, pracownikom urzędu, sołtysom i radnym naszej Gminy, a także wszystkim instytucjom i osobom bezinteresownie niosącym pomoc w działaniach mających na celu rozwój naszego wspólnego dobra.

Zachęcam do lektury.
Wójt Gminy Krzyżanowice

SPIS TREŚCI

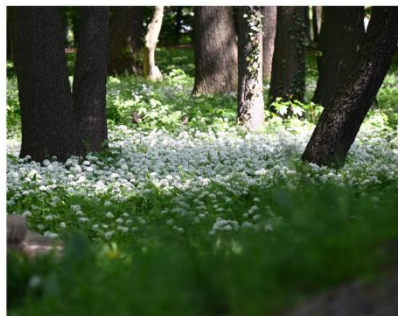
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZYŻANOWICE	4
2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY KRZYŻANOWICE	8
3. INFORMACJE O STANIE FINANSÓW GMINY KRZYŻANOWICE NA DZIEŃ 31.12.2022 ROKU	9
4. OŚWIATA	11
5. KULTURA	15
6. TURYSTYKA, ZABYTKI, REKREACJA I SPORT	18
7. ZREALIZOWANE INWESTYCJE	23
8. INFRASTRUKTURA DROGOWA	35
9. FUNDUSZ SOŁECKI ORAZ ŚRODKI SOŁECKIE	36
10. UDZIAŁ ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W BUDŻECIE GMINY KRZYŻANOWICE	39
11. ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA	47
12. ZADANIA SPOŁECZNO - GOSPODARCZE	52
13. DZIAŁANIA NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	56
14. BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW	58
15. PLANOWANIE PRZESTRZENNE I GOSPODARKA MIESZKANIOWA GMINY	61
16. PROMOCJA GMINY	62
17. KONFLIKT NA UKRAINIE	66
18. PODSUMOWANIE	71

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZYŻANOWICE

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

Gmina Krzyżanowice jest położona na południu Polski, w zachodniej części województwa śląskiego w powiecie raciborskim. Położona jest na południu Kotliny Raciborskiej, w górnym biegu rzeki Odry. Leży u wrót obniżenia między Karpatami a Sudetami, które zwane jest Bramą Morawską. Siedziba gminy znajduje się w Krzyżanowicach. Jej obszar zamknięty jest od południowego zachodu granicą państwową z Czechami, od zachodu sąsiaduje z gminą Krzanowice, od północy z miastem Racibórz, a od wschodu jej granice stanowi rzeka Odra, oddzielająca Krzyżanowice od gmin: Lubomia i Gorzyce. Prawie 1000 ha ziemi leży na terenie jednego z czterech największych zbiorników przeciwpowodziowych na świecie. Faktem jest stwierdzenie: *„Gmina Krzyżanowice to pierwsza gmina w Polsce... - z biegiem Odry”*.

Gmina Krzyżanowice ma obszar 69,97 km². Jest gminą o wysokim potencjale rolniczym (posiadającą w większości gleby o wysokiej bonitacji - 2 i 3 klasy), ale jednocześnie o dobrym położeniu geograficznym i gospodarczym. Posiadamy bezpośredni dostęp do autostrady A1 w kierunku Rzeczypospolitej Polskiej oraz D1 w kierunku południa Europy.

W Chałupkach z rozbudowanym węzłem kolejowym łączą się dwie międzynarodowe, zmodernizowane linie kolejowe w kierunku Opole- Kędzierzyn Koźle (numer 151) oraz Katowice- Rybnik (numer 158), w kierunku południa Europy- Czechy, Austria.

Gmina Krzyżanowice posiada bardzo dobrą infrastrukturę drogową - ok. 84 km dróg gminnych o bardzo dobrych, wciąż modernizowanych nawierzchniach, a ponadto: 9 dróg powiatowych o łącznej długości: 22,170 km, odcinki drogi wojewódzkiej DW 936 Krzyżanowice i DW 917 Bieńkowice oraz dwa odcinki dróg krajowych DK 45 w kierunku Opola oraz DK 78 w kierunku Wodzisławia Śląskiego oraz Rybnika o łącznej długości: 20,811 km.

Co oznacza dogodnie i szybkie połączenia nie tylko z pobliskimi aglomeracjami rybnicką i górnośląską w Polsce, ostrawską w Czechach, ale również z południem Europy.

Mapa Gminy Krzyżanowice

2. LUDNOŚĆ

Według stanu na dzień **31.12.2022 r.** łączna liczba ludności zameldowanych na pobyt stały i czasowy w roku 2022 wynosiła: **11 120**.

Liczba mieszkańców zameldowanych w poszczególnych sołectwach w 2022 roku kształtowała się następująco:

Sołectwo	Liczba osób zameldowanych
Bieńkowice	1174
Bolesław	469
Chałupki	1744
Krzyżanowice	1952
Nowa Wioska	326
Owsiszczce	743
Roszków	418
Rudyszwałd	729
Tworków	2636
Zabełków	929
RAZEM	11 120

Źródło: Ewidencja ludności Urzędu Gminy Krzyżanowice

3. WŁADZE LOKALNE I JEDNOSTKI POMOCNICZE

Rada Gminy

Zakres zadań i kompetencji Rady precyzuje ustawa o samorządzie gminnym. Do jej najważniejszych zadań należy uchwalanie: statutu i budżetu gminy, wynagrodzenia wójta, planów zagospodarowania przestrzennego gminy, wysokości podatków oraz innych dokumentów stanowiących i kontrolnych związanych z zakresem działalności gminnego samorządu. Radni wybierają ze swojego grona Przewodniczącą Rady Gminy, którego zadaniem jest organizowanie i kierowanie pracami Rady.

Obecny skład rady gminy, wybrany w wyborach samorządowych w 2018 roku:

Brunon Chrzibek
Walter Bożek
Andrzej Bulenda
Roman Cwik
Piotr Minkina

Beata Płaczek
Barbara Szymczyna
Małgorzata Janda
Oliwier Huptaś
Józef Staś

Walter Witeczek
Hubert Fichna
Izabela Topa
Roman Kaczor
Artur Nawrocki

Wójt Gminy

Wójt Gminy jest organem wykonawczym, do którego kompetencji należy wykonywanie uchwał Rady Gminy i zadań określonych przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowywanie uchwał, strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, realizację budżetu, itd.

Stanowisko Wójta Gminy Krzyżanowice od 2010 roku pełni **Grzegorz Utracki**. W 2018 roku wybrany został na kolejną kadencję na lata 2018-2023.

Urząd Gminy

Urząd Gminy jest jednostką organizacyjną gminy, świadcząca pomoc wójtowi w zakresie realizacji jego zadań i obowiązków określonych przepisami prawa.

W skład kierownictwa Urzędu Gminy Krzyżanowice wchodzi:

- Wójt - Grzegorz Utracki
- Zastępca Wójta - Wolfgang Kroczek
- Sekretarz - Małgorzata Krzemien
- Skarbnik - Halina Bańczyk

Jednostki pomocnicze gminy

Jednostkami pomocniczymi gminy są sołectwa. Organem uchwałodawczym sołectwa jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka, która jest organem doradczym. Sołtysa oraz Radę Sołecką wyłaniają mieszkańcy sołectwa w tajnym i bezpośrednim głosowaniu na zebraniu wiejskim. Kadencja sołtysa i rady sołeckiej powiązana jest z kadencją wójta i Rady Gminy i trwa 5 lat. Sołtysi wspomagają działania Wójta poprzez realizację zadań powierzonych im przez Gminę. W skład gminy Krzyżanowice wchodzi 10 sołectw.

sołectwo	sołtys
Bieńkowice	Roman Herber
Bolestaw	Krystyna Maisik
Chałupki	Izabela Topa
Krzyżanowice	Hubert Fichna
Nowa Wioska	Andrzej Juraszek
Owsiszczce	Piotr Minkina
Roszków	Józef Staś
Rudyszwałd	Urszula Błaszczok
Tworków	Andrzej Bulenda
Zabełków	Marian Studnic

Młodzieżowa Rada Gminy Krzyżanowice:

Młodzieżowa Rada Gminy, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, ma pełnić funkcję konsultacyjną - opiniować projekty decyzji, które władze gminy mają zamiar podjąć, a dotyczyć one będą młodych ludzi. Młodzieżowa Rada stanowi ważny element lokalnej polityki młodzieżowej. Jej istotą jest wysłuchiwanie głosu młodych ludzi, tak by działania podejmowane na jej rzecz przez władze lokalne były adekwatne, oraz zapewnienie koordynacji polityk publicznych tak by grupa społeczna, jaką jest młodzież była traktowana zgodnie z jej specyficznymi, różnymi od innych grup społecznych potrzebami i preferencjami. Skład Młodzieżowej Rady Gminy IX Kadencji 2021 - 2023:

Martyna Koczy	Zuzanna Juraszek	Kamila Kubiczek	Samuel Wolnik
Oliwier Wolny	Lucas Kantenwein	Amelia Miketa	Hanna Staniczek
Kinga Kozioł	Emilia Klimża	Michał Niemiec	Marlena Bartodziej
Anna Fichna	Amelia Kisiel	Paulina Siegmund	Miriam Karpisz - Bojarska

Młodzieżowa Rada Gminy Krzyżanowice IX Kadencji 2021 - 2023

2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY KRZYŻANOWICE

Rada Gminy w Krzyżanowicach w roku 2022 podjęła:

- 53 uchwały objęte były nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, z czego:
 - 22 uchwały dotyczyły zmian w budżecie Gminy na rok 2022 oraz zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krzyżanowice.
- 29 uchwał objętych było nadzorem prawnym Wojewody Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Rada Gminy podjęła w sumie 82 uchwały, z czego 23 uchwały podlegały publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

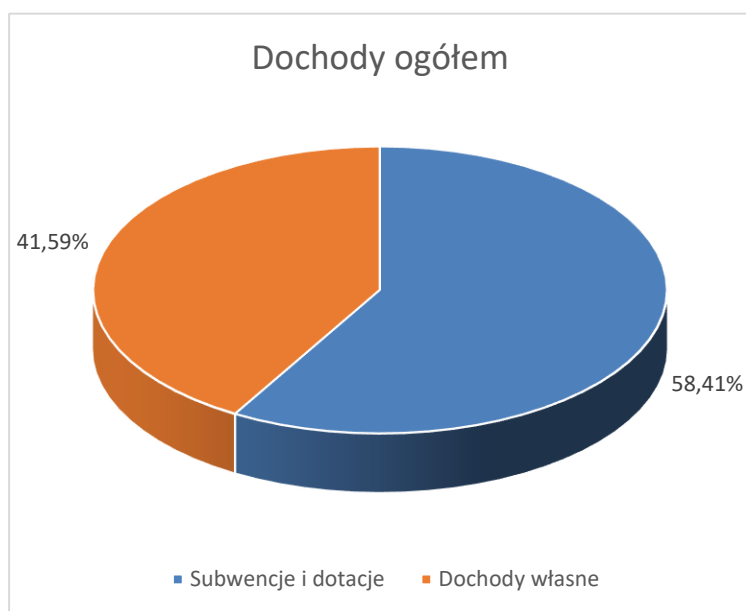
Wszystkie podjęte uchwały Rady Gminy były i są realizowane na bieżąco.

3. INFORMACJE O STANIE FINANSÓW GMINY KRZYŻANOWICE NA DZIEŃ 31.12.2022 ROKU

1. DOCHODY 2022 ROK

DOCHODY	Plan na 01.01.2022	Plan na 31.12.2022	wykonanie
dochody bieżące	45 899 292,40	59 981 945,93	58 938 620,91
dochody majątkowe	20 967 418,01	4 464 689,63	4 724 525,64
razem	66 866 710,41	64 446 635,56	63 663 146,55

Źródło: opracowanie własne

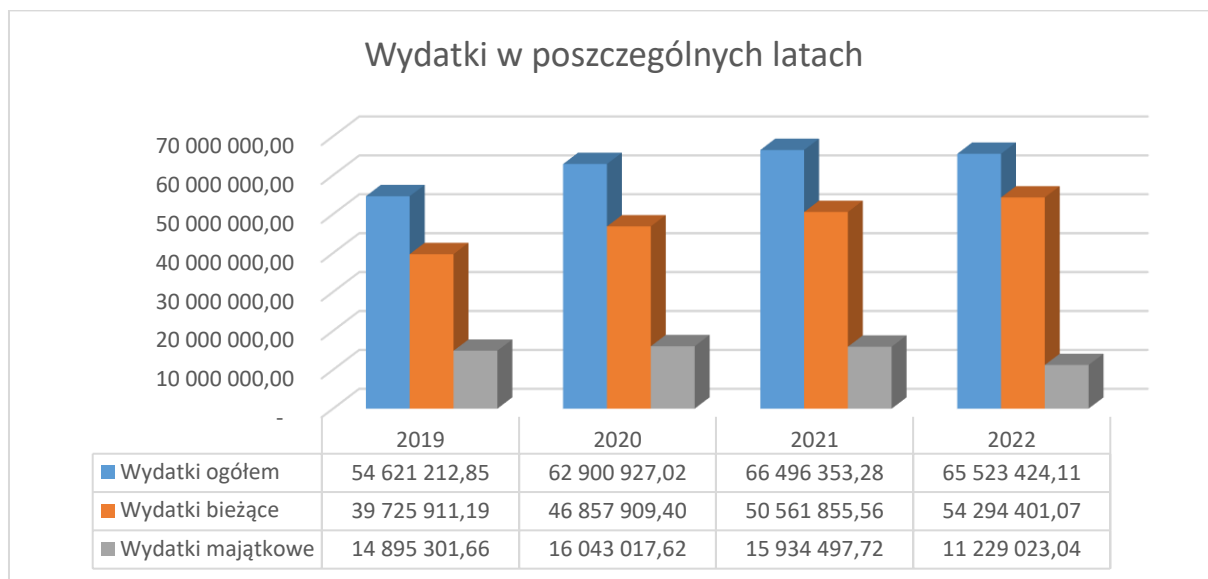

2. WYDATKI 2022 ROK

WYDATKI	Plan na 01.01.2022	Plan na 31.12.2022	wykonanie
wydatki bieżące	46 223 068,42	59 412 194,40	54 294 401,07
wydatki majątkowe	23 375 719,32	12 562 988,11	11 229 023,04
razem	69 598 787,74	71 975 182,51	65 523 424,11

Źródło: opracowanie własne

W wyniku dokonanych zmian w ciągu roku budżetowego plan dochodów zmniejszył się o 2 420 074,85 zł, plan wydatków zwiększył się o 2 376 394,77 zł. W 2022 roku wydatki w stosunku do roku 2021 zmniejszyły się o kwotę 972 929,17 zł, w tym wydatki bieżące wzrosły o 3 732 545,51 zł, natomiast majątkowe zmniejszyły się o 4 705 474,68 zł.

Źródło: opracowanie własne

3. WYNIK WYKONANIA BUDŻETU NA 31.12.2022 ROKU

- Planowany wynik wykonania budżetu na 31.12.2022 r. - deficyt 7 528 546,95 zł
- Rzeczywisty wynik wykonania budżetu na 31.12.2022 r. - deficyt 1 860 277,56 zł

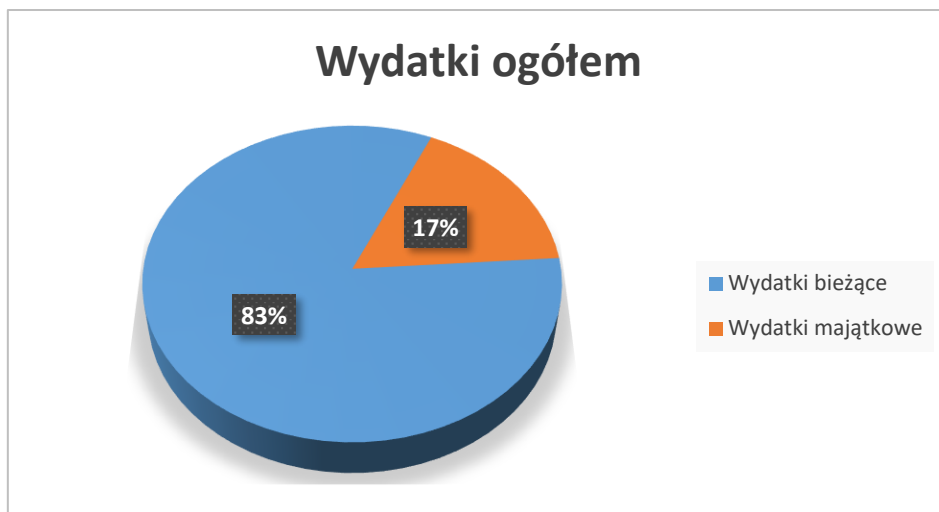
Planowany i rzeczywisty deficyt związany jest z realizacją projektów przy udziale środków unijnych. Wpływ środków na rachunek Gminy z dofinansowania związanego z realizacją projektów następuje po zakończeniu i rozliczeniu projektów najczęściej w następnym roku budżetowym.

Pomimo roku pandemicznego oraz konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy i związanych z tym nieprzewidzianych wydatków, związanych głównie z pomocą dla uchodźców z Ukrainy oraz malejących dochodów, uzyskano niższy poziom rzeczywistego deficytu niż planowano.

4. WYKONANIE WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH

Na dzień 31.12.2022 roku wydatki majątkowe (inwestycje i infrastruktura) zaplanowano na kwotę 12 562 988,11 zł, zaś wykonano w wysokości 11 229 023,04 zł, co stanowi 89,38 % planu.

W 2022 roku osiągnięto wysoki, bo aż 17,14% poziom wykonanych wydatków majątkowych w stosunku do wydatków ogółem.

Źródło: opracowanie własne

4. OŚWIATA

1. WYKAZ SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

Gmina Krzyżanowice jest organem prowadzącym dla 10 jednostek oświatowych:

Przedszkola:

1. Przedszkole w Bieńkowicach
 - Oddział w Bolesławiu
2. Przedszkole w Chałupkach
3. Przedszkole w Krzyżanowicach
 - Oddział w Roszkowie
 - Oddział w Nowej Wiosce
4. Przedszkole w Tworkowie

Szkoły Podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte w Bieńkowicach
2. Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Sucharskiego w Chałupkach
3. Szkoła Podstawowa im. Gustawa Morcinka w Krzyżanowicach
4. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Tworkowie

Zespoły szkolno-przedszkolne:

1. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Zabełkowie
2. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Owsiszczach

Żłobek:

1. Żłobek w Tworkowie

W 2022 roku w szkołach funkcjonowało 46 oddziałów, do których uczęszczało 821 uczniów, w przedszkolach było 18 oddziałów - 391 dzieci.

W placówkach oświatowych na terenie naszej gminy zatrudnionych było 169 nauczycieli.

Liczba dzieci i oddziałów rok szkolny 2022/2023 w przedszkolach wg stanu na dzień 30 IX 2022			
L.p.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1	Przedszkole Bieńkowice	2	52
	Oddział Bolestaw	1	15
2	Przedszkole Chałupki	2	45
3	Przedszkole Krzyżanowice	4	95
	Oddział Nowa Wioska	1	7
	Oddział Roszków	1	13
4	Przedszkole Tworków	4	92
5	Przedszkole Zabetków	2	50
6	Przedszkole w Owsiszczech	1	22
Razem		18	391

Źródło: opracowanie własne

Liczba uczniów i oddziałów rok szkolny 2022/2023 w szkołach na dzień 30 IX 2022											
L.p.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	W tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	SP Bieńkowice	8	143	18	17	11	26	22	8	20	21
2	SP Chałupki	7	107	13	9	18	14	21	0	17	15
3	SP Krzyżanowice	13	264	36	35	36	39	33	37	0	48
4	SP Tworków	11	197	34	26	29	32	29	27	0	20
5	SP Zabetków	7	110	16	12	10	22	17	15	0	18
Razem		46	821	117	99	104	133	122	87	37	122

Źródło: opracowanie własne

Żłobek

Od września 2019 r. na terenie Gminy Krzyżanowice funkcjonuje żłobek, który ma swoją siedzibę w budynku tworkowskiego przedszkola. Do żłobka może uczęszczać 10 dzieci w wieku od 10 miesięcy do 3 lat. W 2022 r. w żłobku był komplet dzieci - tj. 10.

2. WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY

Średnia wyników egzaminu ósmoklasistów z Gminy Krzyżanowice w 2022 roku jest bardzo wysoka w porównaniu do średniej powiatu, województwa i kraju w roku 2022.

PRZEDMIOT	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj
JĘZYK POLSKI	63 %	58 %	61 %	60 %
MATEMATYKA	58 %	53 %	56 %	57 %
JĘZYK ANGIELSKI	65 %	63 %	68 %	67 %
JĘZYK NIEMIECKI	62 %	53 %	54 %	50 %

3. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Uczniowie szkół oraz dzieci z przedszkoli z terenu Gminy Krzyżanowice uczestniczą w wielu konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych, reprezentując nie tylko placówki, ale przede wszystkim gminę na etapach rejonowych, wojewódzkich, ogólnopolskich, a nawet międzynarodowych osiągając wysokie miejsca. Każdego roku Wójt Gminy chcąc docenić zaangażowanie i pracę wyróżniających się uczniów szkół, a także przedszkolaków w organizuje uroczyste podsumowanie, podczas którego dziękuje wręczając dyplomy uznania oraz nagrody.

4. PROJEKTY I PROGRAMY REALIZOWANE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Gmina Krzyżanowice realizuje projekty i programy mające na celu podnoszenie poziomu edukacji i atrakcyjności placówek oświatowych. Od lat szkoły i przedszkola angażują się w inicjatywy edukacyjne zarówno te o zasięgu powiatowym, regionalnym, jak również ogólnopolskim i międzynarodowym.

Do najważniejszych projektów realizowanych w Szkołach Podstawowych w Gminie Krzyżanowice zaliczamy:

- „Building active and critical thinking students” - ERASMUS+
- „Laboratoria Przyszłości”
- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 - 2025”
- „Poznaj Polskę
- „Trzymaj formę”
- „Lekcja Enter”
- „Deutsch AG”

Najważniejszymi programami i projektami realizowanymi przez gminne przedszkola były:

- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 - 2025”
- „Kubusiowi przyjaciele natury”
- „Klucz do uczenia się”
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne”
- „Pokaż maluszku jak tupiesz nóżką, czyli rytmiczny kwadrans muzyczny”
- „Mały Miś w świecie wielkiej literatury”

5. REMONTY PLACÓWEK

Wszystkie szkoły i większość przedszkoli w Gminie Krzyżanowice w dużej części przeszły kompleksowe termomodernizacje, co przekłada się zarówno, na jakość nauczania i komfortowe prowadzenie zajęć, jak również pozytywny obraz wizualny w środowisku lokalnym i poza lokalnym. W następstwie tego w roku 2022 nie zostały przeprowadzone żadne duże remonty, jedynie w kilku placówkach usunięte zostały bieżące awarie.

Łączna kwota wydatkowana w 2022 r. na awarie w szkołach i przedszkolach: 17 282,42 zł. Na remonty w szkołach gmina Krzyżanowice przeznaczyła 3 581,82zł, a na przedszkola 13 700,60 zł.

6. WSPARCIE DLA UCZNIÓW Z UKRAINY

Projekt „Wsparcie dla uczniów z Ukrainy - Gmina Krzyżanowice ” dofinansowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Celem projektu było wyrównanie szans edukacyjnych uczniów przybyłych z terenu Ukrainy, uczęszczających do szkół podstawowych podlegających pod Gminę Krzyżanowice w okresie od 01.09.2022 r. do 31.03.2023 r. poprzez zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych, mających na celu w sposób łatwiejszy oraz bardziej komfortowy umożliwić dzieciom z Ukrainy naukę na zajęciach, poszerzać zakres ich słownictwa, a co za tym idzie, dać możliwość lepszego startu w przyszłość. W ramach zadania zakupiono elektroniczne translatory mowy.

Wydatki projektu ogółem: 26 437,50 zł,

Dofinansowanie: 23 793,75 zł,

Wkład własny gminy: 2 643,75 zł,

Otrzymaliśmy również z Funduszu Pomocy w roku 2022 kwotę 348 671,00 zł. Środki te zostały przeznaczone na zadania oświatowe związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy.

7. EDUKACJA OBYWATELSKA

W ramach edukacji obywatelskiej w szkołach i przedszkolach odbywają się spotkania z samorządowcami. Dla członków Młodzieżowej Rady Gminy oraz laureatów konkursów odbył się 3-dniowy wyjazd do Warszawy połączone ze zwiedzaniem Sejmu i Senatu, gdzie przewodnikiem była Senator naszego okręgu - Ewa Gawęda.

Wyjazd edukacyjny do Warszawy

5. KULTURA

Gminę Krzyżanowice charakteryzuje dbałość o tożsamość, tradycję i kulturę śląską. Bogaty kalendarz imprez jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców naszej społeczności, oraz dbałością władz samorządowych o rozwój kultury. Na stałe wpisało się organizowanie m.in. przeglądów artystycznych, koncertów, kiermaszy, jarmarków, wystaw, procesji konnej i liczne spotkania folklorystyczne.

W roku 2022 przeprowadzono m.in:

- Tradycyjne Kiermasze Świąteczne;
- Koncert Poświęcony Pamięci Kompozytorów Franciszka Liszta i Ludwiga van Beethovena,
- Dożynki Gminne w Chałupkach oraz dożynki wiejskie w poszczególnych miejscowościach gminy,
- Spotkania wigilijne w poszczególnych miejscowościach gminy Krzyżanowice dla starszych i samotnych mieszkańców gminy Krzyżanowice.

Doceniając aktywność naszych mieszkańców corocznie przyznawane są nagrody w dziedzinie kultury.

Przeгляд młodych talentów

Tradycyjne Szkubanie Pierza

Uczczenie pamięci Kompozytorów Franciszka Liszta i Ludwiga van Beethovena

Inauguracja Roku Kulturalnego

Dożynki Gminne Chatupki

Gmina finansuje działalność zespołów artystycznych, tanecznych i orkiestry, w których dzieci, młodzież i dorośli rozwijają swoje talenty i wrażliwość artystyczną.

1. ZESPÓŁ TANECZNY „UŚMIECH”

Zespół Taneczny „Uśmiech” od lat utrzymuje wysoki poziom artystyczny. Największe sukcesy w 2022 r. zespół osiągnął podczas takich wydarzeń jak:

- World Championship Majorettes Sport w Pradze,
- II Ogólnopolskiego Turnieju Sportu Mażoretkowego Scarlet w Knurowie,
- Mażoretkowy Zawrót Głowy w Raciborzu,
- II Ogólnopolskim Konkursie Sportu Mażoretkowego w Cieszynie „O Złotą Cieszyniankę”,
- XX Wodzisławskiej Gali Tanecznej Mix 2022,
- Mistrzostwa Okręgu Południowo-Zachodniego, jedne z czterech organizowanych w Polsce w Kuźni Raciborskiej,
- XII Ogólnopolskim Turnieju Sportu Mażoretkowego "PARADA" w Czerwionce-Leszczynach.

2. ORKIESTRA DĘTA GMINY KRZYŻANOWICE

Od lat działa Orkiestra Dęta Gminy Krzyżanowice, która składa się w części z mieszkańców naszej Gminy. Gra koncerty na terenie gminy i poza nią. W roku 2022 dzięki projektowi Urzędu Gminy została wydana płyta świąteczna w ramach projektu „Wspólna przyszłość bez granic” realizowanego przez Gminę Krzyżanowice.

3. WSPÓLPRACA Z GMINAMI PARTNERSKIMI

Gmina Krzyżanowice ma podpisanych 8 umów partnerskich w tym z : czeskimi gminami Piszcz, Szylerzowice i Hać oraz miastem Bogumin, węgierską gminą Ratka, niemieckim Seeshaupt, austriackim Aschach oraz rumuńskim Beltiug.

Wzajemnie realizujemy ożywioną współpracę, zwłaszcza w dziedzinie kultury, sportu, wymiany doświadczeń, tradycji i folkloru oraz wspólnych działań szkół i przedszkoli.

4. AKTYWNOŚĆ ORGANIZACJI

Mieszkańcy Gminy Krzyżanowice należą do wyjątkowo aktywnych. Z wielkim zaangażowaniem działają Koła Gospodyń Wiejskich w każdej miejscowości, DFK oraz KERil. W kalendarzu działań wymienionych grup znajdują się między innymi Dożynki Wiejskie, spotkania okolicznościowe np. z okazji Dnia Matki, Świąt Bożego Narodzenia, Dnia Seniora, wycieczki, wyjazdy oraz inne aktywności. Wyjątkowo prężnie działającymi organizacjami na terenie gminy Krzyżanowice są Koła Gospodyń Wiejskich. Panie aktywnie uczestniczą we wszystkich spotkaniach i działaniach realizowanych na terenie gminy, organizują stoiska z kulinariami, zapewniają posiłki, reprezentują gminę podczas imprez zewnętrznych, dbają o tradycje uczestnicząc i współorganizując spotkania folklorystyczne, są zawsze gotowe do działania.

5. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

Sieć biblioteczną w Gminie Krzyżanowice tworzą:

1. Gminna Biblioteka Publiczna w Krzyżanowicach
2. Filia Biblioteczna w Tworkowie
3. Filia Biblioteczna w Zabelkowie
4. Filia Biblioteczna w Chałupkach
5. Filia Biblioteczna w Bieńkowicach

Gminna Biblioteka Publiczna w Krzyżanowicach prowadzi szeroką działalność popularyzatorską, której podstawowym celem jest zapoznanie społeczeństwa z zakresem tematycznym zbiorów oraz różnorodnością usług bibliotecznych - służą temu celowi **lekcje biblioteczne**. Ponadto, podejmowane są inicjatywy zmierzające do zaktywizowania lokalnego środowiska pod względem kulturalnym, oświatowym i intelektualnym - stosując w tym celu różnorodne formy pracy z czytelnikiem: **konkursy, wystawy** (okolicznościowe, promujące książkę i bibliotekę, promujące twórców profesjonalnych i nieprofesjonalnych),

spotkania autorskie, głośne czytanie (w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”), inscenizacje dla dzieci (w wykonaniu aktorów zawodowych oraz amatorów) i inne.

PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ BIBLIOTEKĘ W 2022 R.:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Krzyżanowicach umożliwiła swoim czytelnikom (czytelnikom filii również) darmowy dostęp do e-booków, audiobooków i wideo-kursów w serwisach Legimi, IBUK Libra (PWN) i Ebookpoint BIBLIO (Helion). (Dostęp do oferty uzyskano w ramach zadania "Książki online dla każdego". Zadanie finansowane jest w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego na rok 2022.). Czytelnicy mogli uzyskać darmowe kody do bazy e-booków oraz audiobooków Empik Go.
- Biblioteka posiada dostęp do darmowej wypożyczalni **ACADEMICA**, która umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej.
- Biblioteka Bierze udział w kolejnej edycji akcji ogólnopolskiej kampanii promującej czytelnictwo **MAŁA KSIĄŻKA - WIELKI CZŁOWIEK**.
- „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” z programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Biblioteki Narodowej (dofinansowanie w ramach Kierunku interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych Priorytetu 1. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025) - pozyskano 12 923,00

OFERTA GBP DLA SENIORÓW I OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH:

"Książka na telefon" - Usługę dostarczania książek świadczona jest na życzenie osób, które znalazły się w trudnej życiowo sytuacji i chwilowo lub na stałe nie mogą opuścić domu.

6. TURYSTYKA, ZABYTKI, REKREACJA I SPORT

Działania gminy Krzyżanowice cechuje ogromna dbałość o zabytki. Czujemy w obowiązku troskę o dziedzictwo kulturowe, zachowanie naszej tożsamości i budowanie narodowej wspólnoty przekazując potomnym kawałek naszej historii.

Wozownia

Gmina Krzyżanowice stale dba o funkcjonalność obiektów zabytkowych. Najważniejszą inwestycją związaną z ochroną zabytków była zakończona w 2022 roku „Rewitalizacja budynku dawnej wozowni przy ruinach zamku w Tworkowie.” Wartość zadania to 2 329 398,15 zł, w tym dofinansowanie RPO WSL 2 034 285,77 zł.

Zakres prac obejmował głównie zaaranżowanie w pomieszczeniu dawnej wozowni Sali na cele kulturalno-widowiskowe i społeczne oraz wydzielenie w skrzydle północno - wschodnim pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i pomocniczych dla obsługi funkcji kulturalnej i społecznej obiektu.

Uroczyste otwarcie nastąpiło w dniu 27 października przy udziale Marszałka Województwa Śląskiego Jakuba Chęstowskiego. Inauguracyjny koncert zagrała Śląska Orkiestra Kameralna Filharmonii Śląskiej pod przewodnictwem Dyrektora Filharmonii Adama Wesołowskiego.

13 listopada po raz pierwszy w przestrzeniach wozowni odbył się koncert Orkiestry Dętej Gminy Krzyżanowice, połączony z uroczystym podziękowaniem wszystkim darczyńcom nowych zegarów, które zawieszono na wieży widokowej zamku.

Zdjęcia przed i po rewitalizacji wozowni

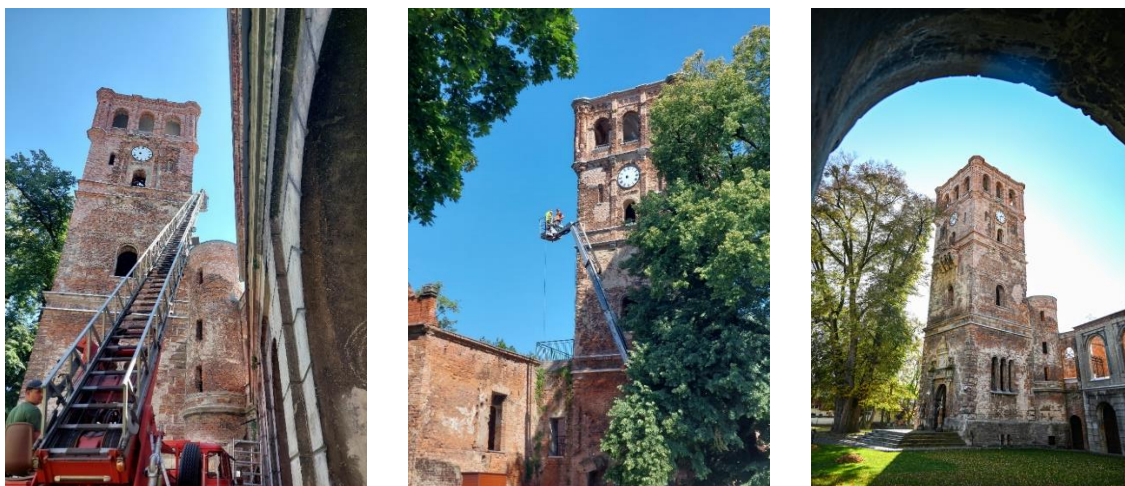
Otwarcie wozowni w dniu 27 października 2022 r.

Koncert w dniu 13 listopada 2022 r.

Zegary

W lipcu 2022 roku na wieżę widokową powróciły cztery zegary zwrócone w cztery strony świata. Całkowity koszt tego przedsięwzięcia to 52 717,80 zł. Dzięki ofiarności mieszkańców Tworkowa oraz darczyńców z zagranicy została na ten cel zebrana kwota 38 865,00 zł, pozostałe środki pochodziły z budżetu Gminy.

Zegary na wieży ruin zamku w Tworkowie

Dotacje dla gminnych Parafii

W 2022 roku z budżetu Gminy zostały przyznane dotacje w wysokości 120 000,00 zł, po 30 000,00 zł dla każdej z czterech parafii, które złożyły w terminie wniosek.

Dotację otrzymały parafie:

- p.w. św. Anny w Krzyżanowicach (na renowację/remont figur znajdujących się w kościele),
- p.w. św. Jadwigi w Zabełkowie (na remont drzwi w kościele),
- p.w. Trójcy Świętej w Rudyszwałdzie (na remont budynku plebani)
- p.w. Wszystkich Świętych w Bieńkowicach (na remont elewacji budynku plebani).

Podpisanie i przekazanie umów dotacyjnych w maju 2022 roku

1. ŚCIEŻKI ROWEROWE

Gmina Krzyżanowice mając na względzie poprawę bezpieczeństwa i dostępu do atrakcji turystycznych, sukcesywnie rozwija sieć ścieżek rowerowych. Niewątpliwie wraz z rozwojem ścieżek rowerowych, wśród mieszkańców wzrosło zainteresowanie tą dyscypliną rekreacji. Aktualnie do dyspozycji mieszkańców i cykloturystów jest **ponad 20 km ścieżek rowerowych** oraz **ok. 90 km tras rowerowych** i dróg transportu rolnego dostosowanych do

obsługi ruchu rowerowego. W każdym sołectwie na terenie Gminy dostępne są ścieżki oraz trasy rowerowe. Przez najciekawsze i najpiękniejsze tereny gminy Krzyżanowice prowadzą oznakowane trasy rowerowe, co umożliwia promowanie ciekawego pod względem historycznym, kulturowym i turystycznym regionu.

Warto również dodać, iż w 2022 roku Gmina Krzyżanowice rozpoczęła prace mające na celu opracowanie dokumentacji kolejnej ścieżki rowerowej - tym razem łączącej sołectwa Roszków i Zabełków. Kompletna dokumentacja, pozwalająca na budowę przedmiotowej ścieżki winna być opracowana w 2023 roku.

2. PLACE ZABAW I SIŁOWNIE PLENEROWE

Gmina Krzyżanowice stale modernizuje place zabaw mając na względzie potrzeby najmłodszych mieszkańców, wymieniając je na nowoczesne i bardziej bezpieczne. Place zabaw zlokalizowane są na terenach komunalnych, przy szkołach i przedszkolach w miejscowościach: Rudyszwałd, Owsiszcze, Nowa Wioska, Chałupki, Bieńkowice, Bolesław, Tworków, Krzyżanowice, Roszków, Zabełków. Mając na względzie również aktywność dorosłych mieszkańców naszej gminy na terenach komunalnych posiadamy siłownie plenerowe w miejscowościach Krzyżanowice, Bieńkowice, Tworków, Chałupki i Nowa Wioska, Rudyszwałd.

3. BOISKA PIŁKARSKIE I WIELOFUNKCYJNE

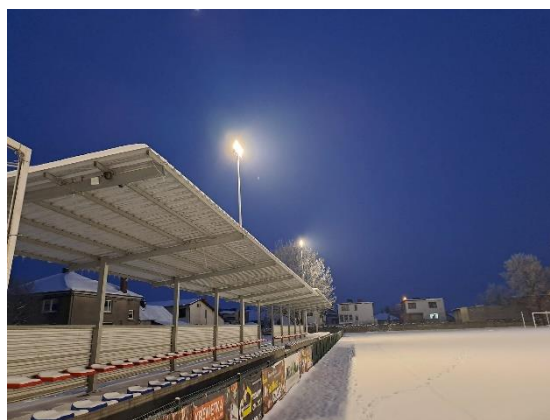
Gmina Krzyżanowice dba oraz wspomaga aktywność fizyczną mieszkańców, dlatego w większości sołectw w poprzednich latach wybudowano boiska wielofunkcyjne.

W 2022 roku wykonane zostało zadanie pn. „Modernizacja oświetlenia boiska sportowego LKS Tworków przy ulicy Głównej”

Wartość zadania wyniosła 145 140,00 zł:

- 46 344,38 zł - Fundusz Sołecki - Tworków;
- 98 795,62 zł - dodatkowe środki z budżetu Gminy Krzyżanowice.

Realizacja zadania przyczyniła się do poprawy oświetlenia boiska sportowego oraz jego funkcjonalności i bezpieczeństwa podczas wieczornego użytkowania boiska przez zawodników LKS-u.

Inwestycja zrealizowana na boisku w Tworkowie

4. WYDARZENIA O CHARAKTERZE TURYSTYCZNYM

- Wielkanocna Procesja Konna
- Rozpoczęcie Sezonu Rowerowego w gminie Krzyżanowice
- Jarmark na granicy
- Otwieranie Granicznych Meandrów rzeki Odry - sptyw kajakowy
- Międzynarodowe i Powiatowe Zawody Sikawek Konnych
- Letni rajd rowerowy gminy Krzyżanowice i firmy ALAS Utex
- Międzynarodowy Zlot Pojazdów Zabytkowych
- Uroczyste otwarcie Wozowni przy Ruinach Zamku w Tworkowie
- Koncert świąteczny w Wozowni przy Ruinach Zamku w Tworkowie

Kiermasz świąteczny w Wozowni

Letni rajd rowerowy

Zlot pojazdów zabytkowych

Procesja konna Bienkowice

Sptyw kajakowy

7. ZREALIZOWANE INWESTYCJE

Gmina Krzyżanowice w 2022 roku, przeprowadziła szereg działań inwestycyjnych i remontowych, wpływających na jakość życia mieszkańców naszej społeczności. Poniżej prezentujemy wykaz zrealizowanych zadań z podziałem na sołectwa naszej gminy.

SOŁECTWO BIEŃKOWICE	
Makroniwelacja działki nr 99/4 w sołectwie Bieńkowice	35 421,54
Przebudowa ul. Rzemieślniczej i Wojnowskiej w Bieńkowicach - dokumentacja	30 000,00
Remont chodnika przy ul. Myśliwskiej w Bieńkowicach.	41 162,22

SOŁECTWO BOLESŁAW	
Prace modernizacyjne w budynku komunalnym w Bolesławiu przy ul. Głównej 42.	80 000,18
Wykonanie prac elektrycznych w związku ze zmianą układu zasilania w Bolesławiu przy ul. Głównej 42 -budynek komunalny gminy	6 765,00
Rozbudowy wewnętrznej instalacji gazu w budynku LKS-u Bolesławiu. Opracowanie dokumentacji oraz wykonanie.	5 305,00
Zabudowa klimatyzacji w świetlicy wiejskiej w Bolesławiu - ETAP III	19 854,86
Remont chodnika na placu przedszkolnym w Bolesławiu	9 100,00
Doposażenie kuchni KGW Bolesław	2 341,17

SOŁECTWO CHAŁUPKI	
Przebudowa boiska treningowego na terenie Wiejskiego Centrum Wypoczynku i Rekreacji	229 308,90
Odwodnienie terenu komunalnego (boiska sportowego), zlokalizowanego w Chałupkach przy ul. Powstańców Śląskich	15 996,00
Oświetlenie terenu WCWiR w Chałupkach	34 447,02
Budowa toalety kontenerowej w Chałupkach w ramach rozbudowy infrastruktury turystycznej	158 016,27
Wykonanie prac remontowych, polegających na malowaniu toalet znajdujących się na terenie komunalnym w Chałupkach przy WCWiR	6 900,00
Wykonanie prac remontowych bruków zlokalizowanych na terenie WCWiR w Chałupkach - teren komunalny gminy	30 691,93
Opracowanie dokumentacji na rewitalizację budynku byłego dworca PKP w Chałupkach	126 567,00

SOŁECTWO KRZYŻANOWICE	
Remont chodnika pomiędzy ulicami Wyzwolenia i Boczna wraz z jego oświetleniem	27 781,11
Awaryjne wykonanie osadnika na kanalizacji burzowej przy ul. Lompy w Krzyżanowicach	92 471,28
Roboty awaryjne przy kanalizacji ogólnospławnej przy ul. Lompy	99 932,85
Zakup kosiarki do koszenia terenów zielonych sołectwa	14 990,00
Remont pokrycia dachowego budynków magazynowo - technicznych zlokalizowanych na terenie bazy technicznej gminy w Krzyżanowicach przy ul. Głównej 82	14 330,20
Wykonanie robót ślusarskich bram garażowych w budynkach bazy magazynowo technicznej gminy Krzyżanowice w miejscowości Krzyżanowice	65 010,44
Rekultywacja działki drogowej ul. Moniuszki w Krzyżanowicach	26 170,06
Usunięcie kolizji przy ul. Karola Miarki na dz. nr 184 w Krzyżanowicach	47 847,00
Wykonanie oświetlenia sięgacza ulicy Mickiewicza w miejscowości Krzyżanowice	19 900,00
Przebudowa drogi transportu rolnego w Krzyżanowicach - działka nr 222 a.m. 7 obręb Krzyżanowice	566 509,80

SOŁECTWO NOWA WIOSKA	
Opracowanie dokumentacji na wymianę źródła ciepła w przedszkolu w Nowej Wiosce	10 000,00
Wykonanie prac modernizacyjnych w budynku świetlicy wiejskiej w Nowej Wiosce oraz terenów wokół świetlicy	24 701,56
Montaż i wykonanie iluminacji świetlnych w sołectwie Nowa Wioska	15 965,40

SOŁECTWO ROSZKÓW	
Opracowanie dokumentacji projektowej budowy ścieżki rowerowej Roszków-Zabełków	110 800,00
Remont mobilnych ławostolów	10 000,00
Prace remontowe terenu przy świetlicy wiejskiej	19 289,65

SOŁECTWO OWSISZCZE	
Doposażenie i remont pomieszczeń sołeckich, znajdujących się w budynku świetlicy wiejskiej w Owsiszczach.	38 000,00
Doposażenie i remont szatni LKS Owsiszczce.	6 100,00

SOŁECTWO TWORKÓW	
Szlakiem rodów Eichendorffów, Rothschildów i Reiszwiczów " - Przebudowa i adaptacja budynku dawnej roszarni na Centrum Turysty. Koszty realizacji zdaniami i nadzorów.	7 321 034,43
Modernizacja basenu sportowo-rekreacyjnego w Tworkowie, podniesienie potencjału sportowo-turystycznego gminy Krzyżanowice. Zadanie realizowane na podstawie dokumentacji pn.: Rewitalizacja i rozbudowa basenu w Tworkowie	19 181 384,17
Pełnienie kompleksowego nadzoru inwestorskiego nad zadaniem pn.: Modernizacja basenu sportowo-rekreacyjnego w Tworkowie, podniesienie potencjału sportowo-turystycznego gminy Krzyżanowice. Zadanie realizowane na podstawie dokumentacji pn.: Rewitalizacja i rozbudowa basenu w Tworkowie.	194 955,00
Opracowanie dokumentacji technicznej oraz budowa przyłącza energetycznego w Tworkowie - zabezpieczenie potrzeb energetycznych infrastruktury basenowej.	379 309,86
Rewitalizacja budynku dawnej wozowni przy ruinach zamku w Tworkowie.	2 329 398,15
Modernizacja oświetlenia boiska sportowego - LKS Tworków.	145 140,00
Dostawa sprzętu elektronicznego na potrzeby zabezpieczania realizacji zadań własnych gminy	71 100,00
Doposażenie infrastruktury turystycznej przy ruinach pałacu w Tworkowie (sanitariaty)	129 521,44
Remont chodnika sięgacza ul. Drzymały w Tworkowie	15 000,00

SOŁECTWO RUDYSZWAŁD	
Zakup traktorka do koszenia terenów zielonych wraz z remontem pomieszczenia do jego przechowywania.	42 607,55
Utwardzenie sięgacza do ul. Głównej 60-64 w Rudyszwałdzie	23 785,81

SOŁECTWO ZABELKÓW	
Utwardzenie poboczy ul. Spacerowej wraz z odprowadzeniem wód opadowych w Zabelkowie - ETAP II.	39 718,51
Przebudowa II części ul. Długiej w Zabelkowie - aktualizacja dokumentacji	20 000,00
Przesunięcie słupa Sn w Zabelkowie przy ul. Rudyszwałdzkiej	22 140,00

SUMA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH, ZADAŃ WYMENIONYCH W POWYŻSZYCH TABELACH WYNOŚI 31 886 784,36 ZŁ

Poniżej przedstawiamy uszczegółowienie wybranych inwestycji:

INWESTYCJE W ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ

- ❖ „Przebudowa boiska treningowego na terenie Wiejskiego Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach”
- ❖ „Oświetlenie terenu Wiejskiego Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach”

Zadanie polegało na ułożeniu na istniejącej nawierzchni betonowej nawierzchni murawy z trawy syntetycznej na warstwie podkładowej elastycznej o wymiarach 40 m długości i 20 m szerokości, Ponadto zamontowano piłkochwyty, zaś boisko wyposażono w bramki.

W ramach zadania dot. budowy oświetlenia wykonano montaż 3 nowych słupów oświetleniowych, 6 naświetlaczy LED, montaż wrzutomatu obsługującego oświetlenie.

Boisko treningowe w Chałupkach

- ❖ „Modernizacja oświetlenia boiska sportowego LKS Tworków przy ulicy Głównej”

Zadanie polegało na budowie linii kablowej, montażu 6 sztuk słupów oświetleniowych stalowych ocynkowanych o wysokości 12 metrów z belką montażową pod 3 naświetlacze i fundamentem oraz montażu naświetlaczy LED dla klasy III oświetlenia (rodzaj rozgrywek: lokalne/treningowe) minimalne wymagania oświetlenia boiska wynosi 75 luks-ów.

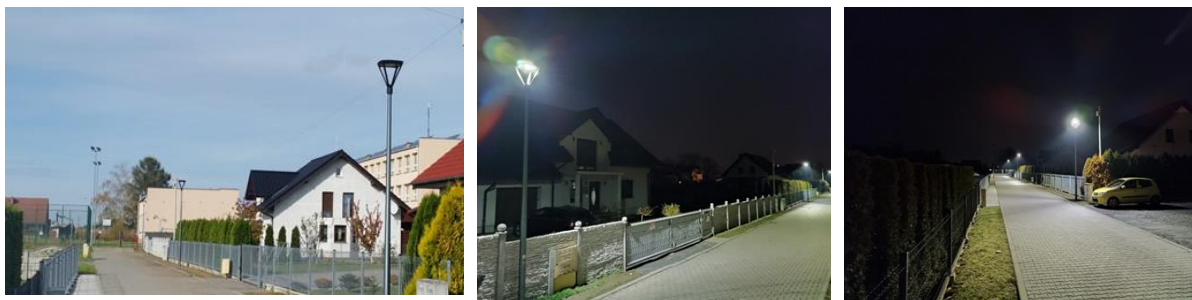
Realizacja zadania przyczyniła się do poprawy oświetlenia boiska sportowego oraz jego funkcjonalności i bezpieczeństwa podczas wieczornego użytkowania boiska przez zawodników LKS-u.

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ OŚWIETLENIA ULICZNEGO

- ❖ „Oświetlenia sięgacza ulicy Mickiewicza w miejscowości Krzyżanowice”

Zadanie polegało na zakupie oraz montażu 3 sztuk fundamentów prefabrykowanych pod słupy elektroenergetyczne; montażu projektorów oświetleniowych, wykonaniu wykopu

w gruncie dla kabli, ułożenie kabli oraz bednarki a także badaniu linii kablowej średniego napięcia.

Oświetlenie sięgacza ul. Mickiewicza w Krzyżanowicach

Realizacja zadania przyczyniła się do poprawy widoczności, bezpieczeństwa oraz komfortu mieszkańców ulicy, jak również osób spacerujących i udających się na pobliskie boisko sportowe (orlik).

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ, TURYSTYCZNĄ I KULTURALNĄ

❖ „Modernizacja basenu sportowo-rekreacyjnego w Tworkowie - podniesienie potencjału sportowo-turystycznego gminy Krzyżanowice.”

Gmina Krzyżanowice, otrzymała w ramach pierwszej edycji pilotażowego naboru do Rządowego Funduszu Polski Ład - Programu Inwestycji Strategicznych **13,5 mln** zł, gmina otrzymała również subwencję w wysokości **5 186 000,00 zł** na zadania w zakresie usuwania oczyszczania ścieków, które w części zostaną wykorzystane przy realizacji tego zadania.

Stan techniczny basenu przed przystąpieniem do realizacji zadania

W maju 2022 roku, został przekazany plac budowy i rozpoczęły się prace związane z realizacją w/w zadania.

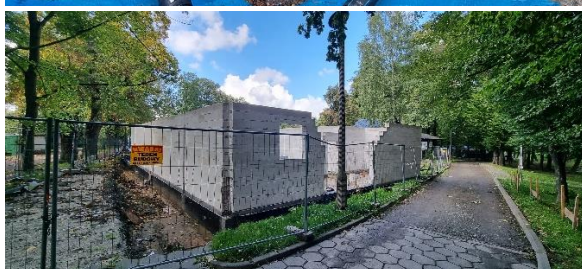
Kwota umowy 19 181 384,17 zł

Przekazanie placu budowy

Zakres prac:

- rozbiórka istniejących obiektów basenu tj.: brodzika dla dzieci, budynku przebieralni, budynku technologicznego, budynku kasy i otwartych sanitariatów;
- przebudowa istniejącego basenu w obrysie jego niecki z wydzieleniem części rekreacyjnej i pływackiej;
- wykonanie brodzika dla dzieci oraz tzw. wodny plac zabaw z atrakcjami wodnymi;
- wykonanie zespołu zjeżdżalni wodnych przy basenie głównym;
- budowa budynku zaplecza socjalnego i technologicznego dla obsługi basenu;
- wykonanie boiska do gry w siatkówkę plażową;
- zagospodarowanie terenu tj. place i ścieżki wokół obiektów basenowych, wyposażenie w ławki, kosze, parasole itp.

Dokumentacja fotograficzna z placu budowy - rok 2022

Należy również dodać, iż aby zagwarantować prawidłowy przebieg procesu budowlanego oraz zapewnić bezpieczeństwo energetyczne dla nowopowstałej infrastruktury basenowej, Gmina zobligowana była do poniesienia kosztów związanych z realizacją zadań:

- Opracowanie dokumentacji technicznej oraz budowa przyłącza energetycznego w Tworkowie - zabezpieczenie potrzeb energetycznych infrastruktury basenowej - kwota umowy z wykonawcą - 379 309,86 zł;
- Pełnienie kompleksowego nadzoru inwestorskiego nad zadaniem pn.: Modernizacja basenu sportowo-rekreacyjnego w Tworkowie, podniesienie potencjału sportowo-turystycznego gminy Krzyżanowice. Zadanie realizowane na podstawie dokumentacji pn.: Rewitalizacja i rozbudowa basenu w Tworkowie - 194 955,00 zł

W zawiązku z powyższym całkowite koszty realizacji zadania związanego z Modernizacją basenu w Tworkowie wynoszą **19 755 649,03 zł**.

Zadanie planuje się zakończyć tak, aby nasi mieszkańcy mogli w pełni korzystać z nowopowstałej infrastruktury w okresie letnich wakacji 2023 roku.

- ❖ „Rewitalizacja budynku byłej roszarni w Tworkowie w ramach projektu „Szlakiem rodów Eichendorffów, Rothschildów i Reiszwiczów” - przebudowa i adaptacja budynku dawnej roszarni na Centrum Turysty”

Kwota umowy: 7 265 659,83 zł

Dofinansowanie: 7 165 699,00 zł

Zadanie to zostało dofinansowane w ramach transgranicznego projektu pn. „Szlakiem rodów Eichendorffów, Rothschildów i Reiszwiczów” kwotą **5 665 699,00 zł** oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie **1,5 mln zł**.

Pierwotne przyznane dofinansowanie w ramach projektu pn. „Szlakiem rodów Eichendorffów, Rothschildów i Reiszwiczów” wynosiło 4 111 845,66 zł. Jednak po otwarciu ofert i znacznym wzroście kosztów Wójt Gminy Krzyżanowice, dwukrotnie wnioskował o zwiększenie dofinansowania. Pierwszy raz, jako przeniesienie niewykorzystanych środków Partnera Projektu, natomiast drugi raz w wyniku zwiększenia zakresu robót budowlanych - po wystąpieniu robót dodatkowych. Oba wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, przyznano dodatkowe dofinansowanie.

Stan budynku przed rozpoczęciem prac budowlanych

Zadanie polega na kompleksowej rewitalizacji obiektu z przeznaczeniem na przestrzeń wystawiennicze oraz infrastrukturę dla turystów.

Zakres prac:

- wymiana pokrycia dachu, wzmocnienie fundamentów, wykonanie elewacji;
- budowa wewnętrznej windy;
- przystosowanie budynku do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami;
- montaż nowej stolarki okiennej i drzwiowej;
- wykonanie wszystkich robót wykończeniowych - w tym m.in.: tynkowanie, malowanie, wykonanie wylewek, posadzek;
- wykonanie nowej kotłowni gazowej, fotowoltaicznej, instalacji teletechnicznych; wentylacji mechanicznej i klimatyzacji w części budynku;
- wykonanie robót zewnętrznych - utwardzenie terenu, wykonanie miejsc postojowych, zjazdów.

Zrewitalizowane i zaadaptowane pomieszczenia będą miejscem ekspozycji pamiątek i przedmiotów związanych z historią gminy, a także ekspozycji dotyczącej samego budynku roszarni wykonanej metodą 3D.

Dokumentacja fotograficzna z placu budowy - rok 2022

❖ **Budowa toalety kontenerowej w Chałupkach w ramach rozbudowy infrastruktury turystycznej**

Koszt: 158 016,27 zł

Dofinansowanie: 82 157,00 zł

Dofinansowanie: Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W ramach zadania posadowiony został wolnostojący budynek WC ze zbiornikiem szczelnym na nieczystości ciekłe w miejscowości Chałupki nieopodal ścieżki rowerowej prowadzącej na Graniczne Meandry Odry.

Toalety w Chatupkach

❖ **Doposażenie infrastruktury turystycznej przy ruinach pałacu w Tworkowie**

Koszt: 129 521,44 zł

Dofinansowanie: 95 137,04 zł

Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżet Państwa RP.

W ramach projektu posadowiona została wolnostojąca toaleta kontenerowa przy ruinach zamku w Tworkowie, a także posadowione zostały ławeczki i lampy solarne w stylu retro.

Toalety dostępne są dla turystów odwiedzających zabytkowe ruiny zamku oraz osób odwiedzających nasze tereny w celach rekreacyjnych.

Toalety przy Ruinach w Tworkowie

INWESTYCJE W ZABYTKI

❖ Rewitalizacja Budynku dawnej Wozowni przy ruinach Zamku w Tworkowie

Koszt zadania: 2 329 398,15 zł

Pozyskane dofinansowanie: 2 034 285,77 zł

Regionalny Program operacyjny Województwa Śląskiego

W ramach zadania przeprowadzona została kompleksowa rewitalizacja obiektu byłej wozowni przy odtworzonych ruinach Zamku w Tworkowie:

- wykonano docieplenie stropodachu,
- wykonano stolarkę drzwiową i okienną,
- wykonano instalację wodną, kanalizacyjną i grzewczą,
- utworzono pomieszczenia zaplecza socjalnego.

(Szczegółowy opis inwestycji znajduje się w dziale Zabytki)

INWESTYCJE W PROMOCJĘ SOŁECTW

❖ Wykonanie iluminacji świetlnych w sołectwie Nowa Wioska

Koszt zadania: 15 965,40 zł

Chcąc docenić pracę, jaką od wielu lat mieszkańcy wsi Nowa Wioska wkładają w wykonanie świątecznych iluminacji swoich posesji, jednocześnie widząc ogromne zainteresowanie i pozytywny odbiór świątecznych iluminacji, postanowiliśmy włączyć się, jako samorząd w rozwój tej inicjatywy i przeznaczyć w budżecie gminy Krzyżanowice w 2022r. dodatkowe środki dla sołectwa Nowa Wioska, które przeznaczone zostały na zakup iluminacji. Mamy nadzieję, że pomoże to w jeszcze większym stopniu osiągnąć zamierzony efekt świątecznej atmosfery i rozświetlić przestrzeń publiczną.

W ramach zadania zakupiono:

- napis dwurzędowy „Witamy w Nowej Wiosce” nad ulicę w formie przewieszki - 1 sztuka;
- 5 sztuk wzorów do montażu na latarnie - kształt śnieżynki;
- iluminacja 3D na latarnię okalającą słup - 1 sztuka

Witacz na wjeździe do Nowej Wioski

Wykonane przez mieszkańców dekoracje, tak starannie dobrane do charakteru iluminowanych przestrzeni, wprowadzają pozytywny nastrój i rozświetlają przestrzeń publiczną sołectwa oraz gminy Krzyżanowice. Liczni mieszkańcy z terenu gminy, całego regionu oraz Czech odwiedzający naszą gminę w okresie świąteczno - noworocznym, dla których tradycją stało się odwiedzenie w tym czasie Nowej Wioski, mogą przenieść się w klimatyczny świat kolorowych barw.

Świąteczne iluminacje w Nowej Wiosce

8. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Rozdział zawiera uszczegółowienie inwestycji drogowych.

- Łączna wartość nakładów na drogi na terenie Gminy Krzyżanowice wyniosła 2 779 289,16 zł (Powiat Raciborski i Gmina Krzyżanowice) - z czego nakłady Gminy 1 150 000,00 zł w 2022 r.
- Łączna długość przebudowanych w 2022 r. dróg gminnych, powiatowych oraz dróg transportu rolnego: 1,4 km

Gmina Krzyżanowice dba o rozwój infrastruktury drogowej, stale polepsza stan dróg, chodników oraz ścieżek rowerowych, poprzez ich przebudowę i remonty. Ponadto Gmina każdego roku udziela pomocy finansowej na remont dróg powiatowych znajdujących się na naszym terenie.

W 2022 roku przebudowano łącznie 1,882 km w tym:

- 626,3 m dróg powiatowych: Tworków Hanowiec,
- 720 m dróg transportu rolnego: Krzyżanowice działka nr 222,
- 420 m chodników: Bieńkowice ul. Myśliwska, Tworków sięgacz ul. Drzymały, Krzyżanowice łącznik ul. Wyzwolenia - Boczna,
- 116 m pobocza: Zabetków ul. Spacerowa.

W 2022 roku pozyskano środki z Programu Inwestycji Strategicznych: Polskiego Ładu w kwocie 8 mln zł na przebudowę 3,5 km dróg w sołectwach Chatupki i Zabetków

Współpraca z Powiatem

Gmina Krzyżanowice wraz z Powiatem Raciborskim współfinansowała zadanie dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 3507S od skrzyżowania z DK 45 do końca obszaru zabudowanego w Tworkowie”.

W ramach prac przebudowano nawierzchnię drogi na odcinku 626,3 m, wykonano chodnik, przebudowano zjazdy indywidualne, pobocza i zjazdy do pól. Ponadto wymieniono i zabudowano nowe wpusty deszczowe. Całkowity koszt zadania wyniósł 1 779 289,16 zł, udział Gminy: 150 000,00 zł.

Przebudowa drogi powiatowej nr 3507S od skrzyżowania z DK 45 do końca obszaru zabudowanego w Tworkowie

W 2022 r. podpisano umowę z Powiatem Raciborskim na pomoc finansową na zadanie „Przebudowa drogi powiatowej nr 3506S na odcinku od skrzyżowania z DW 916 do skrzyżowania z DP 3528S w Krzanowicach oraz remont od skrzyżowania z DP 3528S do skrzyżowania z DW 917 i przebudowa drogi powiatowej nr 3529S na odcinku od DK 45 w Tworkowie do początku obszaru zabudowanego Borucina”.

Umowę podpisano na kwotę 2 000 000,00 zł (z czego 1 100 000,00 zł w 2023 r. i 900 000,00 zł w 2024r.). Planowany koszt całego zadania: 21 853 406,00 zł Dofinansowanie: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg: 10 926 703,00 zł. Do przebudowy jest odcinek o długości 3,5 km. Podczas uroczystego podpisania umowy z Wykonawcą, obecni byli Włodarze Gmin.

9. FUNDUSZ SOŁECKI ORAZ ŚRODKI SOŁECKIE

Fundusz sołecki w Gminie Krzyżanowice

W budżecie Gminy Krzyżanowice przeprowadzane są również inwestycje w poszczególnych sołectwach, które realizowane są w ramach środków tzw. Funduszu sołeckiego. Każde sołectwo miało do dyspozycji określoną kwotę, wyliczoną w oparciu o liczbę mieszkańców sołectwa. Fundusz daje mieszkańcom możliwość współdecydowania o kierunku zmian w gminie, to także źródło wiedzy o potrzebach mieszkańców i ważny element budowania społeczeństwa obywatelskiego. Fundusz sołecki to środki finansowe wyodrębnione w budżecie Gminy Krzyżanowice, o których częściowy zwrot, ubiegamy się do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Przyznawanie środków poszczególnym sołectwom na dany rok budżetowy poprzedzone jest podjęciem stosownej uchwały danego sołectwa o realizacji zadania oraz złożeniem stosownych dokumentów do ŚUW.

Lp.	Nazwa sołectwa	Wysokość środków przypadających na dane sołectwo
1.	Bieńkowice	46 344,38 zł
2.	Bolestaw	31 328,80 zł
3.	Chatupki	46 344,38 zł
4.	Krzyżanowice	46 344,38 zł
5.	Nowa Wioska	24 701,56 zł
6.	Owsiszczce	44 119,85 zł
7.	Roszków	29 289,65 zł
8.	Rudyszwałd	43 517,38 zł
9.	Tworków	46 344,38 zł
10.	Zabetków	46 344,38 zł
		404 679,15 zł

Źródło: opracowanie własne

W ramach wydatków Funduszu sołectkiego przypadającego dla sołectw w 2022 roku, zrealizowano następujące zadania:

Dział / Rozdział	Sołectwo / Nazwa realizowanego zadania	Kwota	Wykonanie
600	Transport i łączność	124 033,14	123 950,75
60016	Drogi publiczne i gminne	124 033,14	123 950,75
	BIENKOWICE - Remont chodnika przy ul. Myśliwskiej	46 344,38	46 262,08
	KRZYŻANOWICE - Remont chodniczka pomiędzy ulicami Wyzwolenia i Boczna wraz z jego doświetleniem.	31 344,38	31 344,38
	ZABELKÓW - Utwardzenie poboczy ul. Spacerowej wraz z odprowadzeniem wód opadowych w Zabetkowie - ETAP II.	46 344,38	46 344,29
800	Oświata i wychowanie	9 100,00	9 100,00
80104	Przedszkola	9 100,00	9 100,00
	BOLESŁAW - Remont chodnika na placu przedszkolnym w Bolesławiu	9 100,00	9 100,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	70 891,32	70 838,72
90095	Pozostała działalność	70 891,32	70 838,72
	KRZYŻANOWICE - Zakup kosiarki do koszenia terenów zielonych na terenie sołectwa Krzyżanowice.	15 000,00	14 990,00
	RUDYSZWAŁD - Zakup traktorka do koszenia terenów zielonych wraz z remontem pomieszczenia do jego przechowywania.	43 517,38	43 507,55
	ROSZKÓW - Remont mobilnych ławostolów.	10 000,00	10 000,00
	BOLESŁAW - Doposażenie kuchni KGW Bolesław	2 373,94	2 341,17
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	101 846,07	101 846,07
92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	101 846,07	101 846,07
	OWSISZCZE - Doposażenie i remont pomieszczeń sołectkich, znajdujących się w budynku świetlicy wiejskiej w Owsiszczech.	38 000,00	38 000,00
	BOLESŁAW- Zabudowa klimatyzacji w świetlicy wiejskiej w Bolesławiu - Etap III.	19 854,86	19 854,86
	ROSZKÓW - Prace remontowe terenu przy świetlicy wiejskiej.	19 289,65	19 289,65
	NOWA WIOSKA - Wykonanie prac modernizacyjnych w budynku świetlicy wiejskiej w Nowej Wiosce oraz terenów wokół świetlicy.	24 701,56	24 701,56
926	Kultura fizyczna	98 808,61	98 788,76
92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	98 808,61	98 788,76
	TWORKÓW - Modernizacja oświetlenia boiska sportowego - LKS Tworków.	46 344,38	46 344,38

	CHAŁUPKI - Przebudowa boiska treningowego na terenie Wiejskiego Centrum Wypoczynku i Rekreacji.	46 344,38	46 344,38
	OWSISZCZE - Doposażenie i remont szatani LKS Owsiszczce.	6 119,85	6 100,00
	RAZEM:	404 679,14	404 524,30

Za zadania zrealizowane w 2022 roku procent zwrotu wynosi dokładnie 23,53%, co przy kwocie wydatków na poziomie 404 524,30 zł, daje zwrot do budżetu gminy w wysokości 95 192,65 zł.

Środki sołeckie

W budżecie Gminy Krzyżanowice wyodrębnia się tzw. środki sołeckie, są to środki, do dyspozycji sołectwa, które przeznaczone są na wydatki bieżące, związane z upiększeniem, utrzymaniem porządku oraz awaryjnymi wydatkami bieżącymi sołectwa.

Poniżej, prezentujemy kwoty przyznane poszczególnym sołectwom w ramach środków sołeckich na rok 2022.

Sołectwo	Kwota podstawowa	Kwota dodatkowa	Środki sołeckie na 2022
Bieńkowice	9 312,00	2 793,60	12 105,60
Bolestaw	3 776,00	1 132,80	4 908,80
Chałupki	12 776,00	3 832,80	16 608,80
Krzyżanowice	15 648,00	4 694,40	20 342,40
Nowa Wioska	2 600,00	780,00	3 380,00
Owsiszczce	5 872,00	1 761,60	7 633,60
Roszków	3 384,00	1 015,20	4 399,20
Rudyszwałd	5 752,00	1 725,60	7 477,60
Tworków	21 056,00	6 316,80	27 372,80
Zabełków	6 936,00	2 080,80	9 016,80
RAZEM	79 112,00	23 733,60	102 845,60

Źródło: Opracowanie własne

10. UDZIAŁ ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W BUDŻECIE GMINY KRZYŻANOWICE

Wiele działań gminy opartych jest na projektach, w ramach, których pozyskujemy środki zewnętrzne. Jesteśmy jednym z liderów w realizacji projektów z udziałem środków unijnych, transgranicznych i krajowych oraz liderem w liczbie i różnorodności realizowanych projektów. Realizujemy je w ramach współpracy transgranicznej INTERREG, LGD Morawskie Wrota, PROW, RPO. Projekty te obejmują zadania inwestycyjne jak i organizację wydarzeń oświatowych, kulturalnych, społecznych i sportowych. Równocześnie intensywnie poszukujemy możliwości pozyskania środków krajowych w programach rządowych, marszałkowskich i innych.

1. ŚRODKI KRAJOWE

CAŁKOWITE ŚRODKI KRAJOWE POZYSKANE W 2022 ROKU

9 785 360,00 ZŁ

❖ RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁĄD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

Rządowy Fundusz Polski Łąd: Program Inwestycji Strategicznych ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Wysokość bezzwrotnego dofinansowania jest zależna od obszaru priorytetowego oraz edycji programu (dla naszych inwestycji jest to odpowiednio 95% i 98% szacowanych wartości zadań). Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne, udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

— DRUGA EDYCJA

W ramach drugiej edycji Programu Inwestycji Strategicznych, **Gmina Krzyżanowice otrzymała 7,6 mln zł** na realizację zadania pn.: „Modernizacja infrastruktury drogowej, poprzez przebudowę dróg w sołectwach Chałupki i Zabełków”, którego szacowana wartość wynosiła 8 mln zł.

W ramach inwestycji przebudowane zostaną ulice Spacerowa, Odrzańska, Poprzeczna, Vajdy, Zabełkowska wraz ze skrzyżowaniem i Kwiatowa w Chałupkach, a także ulice Długa, Ogrodowa i Spacerowa w Zabełkowie.

Planowana do przebudowy sieć dróg zlokalizowana jest bezpośrednio przy zabudowaniach jednorodzinnych i miejscach pracy a także niezagospodarowanych jeszcze terenach inwestycyjnych i usługowych. Realizacja inwestycji przyczyni się do wzrostu poziomu potencjału społeczno-gospodarczego miejscowości Chałupki i Zabełków oraz efekt, jakim

będzie udostępnienie komunikacyjne poprawiające jakość życia mieszkańców w sferze społecznej, ekonomicznej i gospodarczej pozytywnie wpłynie również na rozwój sołectw i gminy.

Każdorazowo, kiedy pojawia się możliwość aplikowania o środki zewnętrzne na działania z zakresu kanalizacji, gmina stara się aplikować. W roku 2022, w ramach II edycji naboru Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych złożony został wniosek pn.: „Budowa oczyszczalni ścieków w Tworkowie”. Wartość zadania inwestycyjnego objętego wnioskiem opiewała na kwotę 20.000.000,00 zł.

— TRZECIA EDYCJA

Kolejna edycja Programu Inwestycji Strategicznych, dedykowana była dla obszarów, w których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej - PGR-y.

W ramach rzeczzonego naboru, Gmina Krzyżanowice otrzymała 98% dofinansowanie na realizację zadania pn.: „Termomodernizacja budynku przedszkola w Zabełkowie wraz z wymianą źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Krzyżanowice. Wysokość dofinansowania: 1 960 000,00 zł. Całkowity, szacowany koszt zadania: 2 000 000,00 zł.

W ramach realizacji zadania, Przedszkole w Zabełkowie ma zostać poddane kompleksowej termomodernizacji polegającej m.in. na dociepleniu ścian, dachów, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej, wykonaniu izolacji piwnic, wymianie instalacji elektrycznej wraz z oświetleniem na energooszczędne, wymianie instalacji c.o. oraz ogólnych pracach remontowo-budowlanych budynku.

Budynek przedszkola w Zabełkowie przed termomodernizacją

Kolejna część wniosku dotyczy wymiany źródeł ciepła (modernizacji kotłowni węglowych) na ekologiczne w budynkach użyteczności publicznej, takich jak:

- Szkoła Podstawowa w Krzyżanowicach,
- Przedszkole w Bolesławiu,
- Przedszkole w Owsiszczech,
- Świetlica w Owsiszczech ,
- Świetlica w Bolesławiu.

Realizacja tej części wniosku, pozwoli na ograniczenie niskiej emisji, przyczyni się do poprawy jakości powietrza na terenach zamieszkiwanych przez byłych pracowników PGR-ów i ich potomnych. Nastąpi redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez wymianę starych systemów grzewczych o niskiej sprawności energetycznej. Uzyska się mniejsze zapotrzebowanie na ciepło, czego efektem będzie zmniejszenie ilości gazów pochodzących z procesu spalania do atmosfery.

❖ DOFINANSOWANIE Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

W 2022 r. po raz kolejny Gmina Krzyżanowice pozyskała środki z budżetu Województwa Śląskiego na remont Drogi Transportu Rolnego w Krzyżanowicach, na której zostały przeprowadzone gruntowne prace modernizacyjne z nałożeniem nawierzchni asfaltowej. Zadanie pn.: „Przebudowa drogi transportu rolnego w Krzyżanowicach działki nr 222 a.m. 7 obręb Krzyżanowice o długości 720 mb.”

Kwota całości zadania: 566 509,80 zł,
Wysokość dofinansowania: 201 600,00 zł

❖ INICJATYWA SOŁECKA

Gmina Krzyżanowice otrzymała dofinansowanie w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka” w 2022 roku na realizację zadania pod nazwą „Zakup straganów ekspozycyjnych dla sołectwa Chałupki” ze środków pochodzących z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji docelowej.

Koszt całkowity realizacji zadania: 49 003,20 zł

Wysokość dofinansowania ze środków budżetu Województwa Śląskiego: 23 760,00 zł

Kramy ekspozycyjne zakupione w ramach projektu

2. ŚRODKI UNIJNE

<p>DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH</p> <p>- WNIOSKI ZŁOŻONE I REALIZOWANE W 2022 R.</p> <p>8 881 359,70 ZŁ</p>
--

PROJEKTY TRANSGRANICZNE:

<p>Doposażenie infrastruktury turystycznej przy ruinach pałacu w Tworkowie</p> <p>Koszt projektu: 105 707,86 PLN</p> <p>Pozyskane dofinansowanie: 95 137,04 PLN</p> <p>Środki własne Gminy: 10 570,82 PLN</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach projektu posadowiona została wolnostojąca toaleta kontenerowa przy ruinach zamku w Tworkowie, a także posadowione zostały ławeczki i lampy solarne w stylu retro. ➤ Z działań miękkich przeprowadzone zostały prelekcje historyczne: jedna przy Ruinach Zamku w Tworkowie oraz jedna w Szylierzowicach. ➤ Zapewniona została promocja w czasopiśmie branży turystycznej: Hotelarz i Rynek Turystyczny. ➤ Zakończenie projektu: czerwiec 2022 roku. ➤ Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP. ➤ Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

<p>Szlakiem rodów Eichendorffów, Rothschildów i Reiszwiczów</p> <p>Koszt projektu: 6 996 440,53 PLN</p> <p>Dofinansowanie INTERREG VA: 5 665 699,25 PLN</p> <p><i>Dofinansowanie RZFIL (środki krajowe): 1 330 741,28 PLN</i></p> <p><i>Dodatkowe dofinansowanie RZFIL (środki krajowe)- poza zakresem dofinansowania unijnego projektu: 169 258,72 PLN</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Projekt zakłada utworzenie Centrum Turysty w budynku byłej roszarni w Tworkowie. ➤ Zadanie polega na przebudowie, termomodernizacji i kompleksowym remoncie obiektu z przeznaczeniem na przestrzeń wystawienniczą, organizację kulturalnych i artystycznych wydarzeń oraz infrastrukturę odpoczynku dla turystów. ➤ Planowane zakończenie projektu: czerwiec 2023 rok. ➤ Współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG V - A Republika Czeska - Polska 2014-2020. ➤ Partnerzy: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

**Opracowanie dokumentacji technicznej odcinka transgranicznej trasy rowerowej
Zabełków - Roszków**

Koszt projektu: 123 840,00 PLN

Pozyskane dofinansowanie: 111 456,00 PLN

Środki własne Gminy: 12 384,00 PLN

- W ramach projektu opracowywana jest dokumentacja techniczna dla budowy kluczowego, z punktu widzenia transgranicznego ruchu rowerowego, odcinka przebiegającego z miejscowości Zabełków do miejscowości Roszków.
- Zakończenie projektu: luty 2023 roku.
- Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP.
- Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

Opracowanie koncepcji rozwoju i oznakowania sieci tras rowerowych w Gminie Krzyżanowice

Koszt projektu: 83 600,03 PLN

Pozyskane dofinansowanie: 75 240,02 PLN

Środki własne Gminy: 8 360,01 PLN

- Celem projektu jest przeprowadzenie gruntowej inwentaryzacji i mapowania tras i ścieżek rowerowych położonych na terenie gminy Krzyżanowice
- W ramach projektu zlecono wykonanie kompleksowej usługi polegającej na opracowaniu dokumentu strategicznego dot. koncepcji rozwoju tras i ich kompleksowego oznakowania na terenie Gminy Krzyżanowice.
- Zakończenie projektu: marzec 2023 roku.
- Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP.
- Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

Turysta na pograniczu

Koszt projektu: 107 282,86 PLN

Pozyskane dofinansowanie: 96 554,57 PLN

Środki własne Gminy: 10 728,29 PLN

- Projekt skupiał się wyłącznie na działaniach miękkich, nakierowanych na główną grupę docelową jaką są turyści, w szczególności rowerowi.
- W ramach projektu realizowane zostały działania: przeprowadzony został konkurs na „Najlepszą Trasę Rowerową Euroregionu Silesia”, wykonana została aktualizacja i dodanie modułu tras rowerowych w aplikacji Odra dla Odkrywców, wydana została publikacja i ulotka promocyjna w dwóch wersjach językowych: w j. polskim i j. czeskim oraz zorganizowany został rajd rowerowy.
- Zakończenie projektu: koniec 2022 roku.
- Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP.
- Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

<p>Wspólna przyszłość bez granic</p> <p>Koszt projektu: 80 001,85 PLN</p> <p>Pozyskane dofinansowanie: 72 001,66 PLN</p> <p>Środki własne Gminy: 8 000,19 PLN</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach projektu przeprowadzone zostały następujące działania: odbyła się wyjazdowa konferencja integracyjna, na której opracowany został "Plan rozwoju gmin partnerskich na lata 2023 - 2027", zrealizowany został rajd rowerowy, wydana została płyta CD z polsko-czeskimi kolędami w wykonaniu Orkiestry Dętej Gminy Krzyżanowice, a także wydany został kalendarz polsko-czeski na 2023 rok z fotografiami przedstawiającymi długoletnią współpracę partnerskich gmin. ➤ Zakończenie projektu: koniec 2022 roku. ➤ Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP. ➤ Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Szylierzowice, Gmina Piszcz i Gmina Hać.

<p>Turystyka on-line</p> <p>Koszt projektu: 205 116,28 PLN</p> <p>Pozyskane dofinansowanie: 136 258,74 PLN</p> <p>Środki własne Gminy: 68 857,54 PLN</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach projektu planuje się opracowanie i utworzenie wirtualnego spaceru dla wybranych lokalizacji Gminy Krzyżanowice. ➤ Zakończenie projektu: maj 2023 roku. ➤ Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia, w ramach Programu Interreg V - A Republika Czeska - Polska 2014 - 2020 oraz budżetu Państwa RP. ➤ Partnerzy Projektu: Gmina Krzyżanowice, Gmina Silherovice.

Projekty RPO:

<p>Rewitalizacja Budynku dawnej Wozowni przy ruinach Zamku w Tworkowie</p> <p>Koszt projektu: 2 203 353,45 PLN</p> <p>Pozyskane dofinansowanie: 2 034 285,77 PLN</p> <p>Środki własne Gminy: 169 067,68 PLN</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach projektu przeprowadzono kompleksową rewitalizację obiektu byłej wozowni przy odtworzonych ruinach Zamku w Tworkowie: <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie docieplenia stropodachu, • wykonanie stolarki drzwiowej i okiennej, • wykonanie instalacji wodnej, kanalizacyjnej i grzewczej , • wykonanie pomieszczeń zaplecza socjalnego. ➤ Dodatkowo w zrewitalizowanym obiekcie prowadzone zostały działania społeczne organizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej. ➤ Zakończenie realizacji projektu: koniec 2022 roku. ➤ Projekt dofinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014 - 2020 w ramach działania 10.3.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.

PROJEKTY - PROW:

<p>Budowa toalety kontenerowej w Chałupkach w ramach rozbudowy infrastruktury turystycznej</p> <p>Koszt projektu: 158 016,27 PLN</p> <p>Pozyskane dofinansowanie: 82 157,00 PLN</p> <p>Środki własne Gminy: 75 859,27 PLN</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach projektu posadowiony został wolnostojący budynek WC ze zbiornikiem szczelnym na nieczystości ciekłe w miejscowości Chałupki nieopodal ścieżki rowerowej prowadzącej na Graniczne Meandry Odry. ➤ Projekt zakończony został w 2022 roku. ➤ Projekt realizowany w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

PROJEKTY - POPC - PROGRAM OPERACYJNY POLSKA CYFROWA:

<p>„Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR”</p> <p>Koszt projektu: 77 194,65 PLN</p> <p>Pozyskane dofinansowanie (grant): 77 194,65 PLN</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach projektu zakupiony został sprzęt komputerowy dla 39 dzieci i młodzieży naszej gminy, których przodkowie pracowali w byłych PGR’ach. ➤ Zakupiono 35 laptopów, 3 komputery stacjonarne typu all-in one oraz 1 tablet. ➤ Planowane zakończenie projektu: początek 2023 roku. ➤ Dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REAT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego "Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR".

<p>„Cyfrowa Gmina”</p> <p>Koszt projektu: 335 550,00 PLN</p> <p>Pozyskane dofinansowanie (grant): 335 550,00 PLN</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach projektu w 2022 roku przeprowadzona została diagnoza cyberbezpieczeństwa w urzędzie gminy. ➤ W 2023 roku planuje się pozostałe działania: usługi informatyczne w zakresie wdrożenia, konserwacji i serwisu sprzętu informatycznego oraz oprogramowania, utworzenie centrum zapasowego, dostawa pamięci masowych, modernizacja infrastruktury sieci komputerowej oraz istniejących serwerów, zakup stacji roboczych, szkolenia dla urzędników w zakresie cyberbezpieczeństwa, rozbudowa zabezpieczeń logicznych (firewall, systemy IDS, IPS), zakup specjalistycznego oprogramowania. ➤ Planowane zakończenie projektu: do września 2023 roku. ➤ Dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REAT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”.

PROJEKTY - PFRON:

<p>„Dostępny Samorząd - granty”</p> <p>Koszt projektu:</p> <p>Pozyskane dofinansowanie (grant): 99 825,00 PLN</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gmina Krzyżanowice zawarła umowę 23.11.2022 r. o powierzenie grantu w ramach projektu „Dostępny samorząd - granty”. ➤ Celem przedsięwzięcia grantowego jest poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez Gminę Krzyżanowice dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób niepełnosprawnych w obszarze dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej. ➤ W 2023 roku planuje się działania: przygotowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego z uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością, przygotowanie stanowiska do obsługi osób z trudnościami w poruszaniu się, oznakowanie miejsca postojowego dla osób niepełnosprawnych, stworzenie dostępnej strony www urzędu oraz BIP-u zgodnych ze standardem WCAG 2.1 wraz z migracją treści, zestaw kart komunikacyjnych do porozumiewania się z osobami głuchymi, przygotowanie zestawu materiałów informacyjnych w języku migowym - w tym film o działalności Gminy, zakup zestawu komputerowego z dwoma monitorami i kamerami przystosowany do usługi tłumacza języka migowego on-line, usługa tłumacza języka migowego on-line - abonament roczny, montaż tabliczek przydrzwiowych z wypukłym oznaczeniem nr pokoju, opisem w alfabecie Braille'a i kodem QR, zakup tyflomapy, oznakowanie na poręcze alfabetem Braille'a, przygotowanie wybranych dokumentów w tekście łatwym do czytania (ETR) ➤ Planowane zakończenie projektu: do września 2023 roku. ➤ Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

11. ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

1. DROGI TRANSPORTU ROLNEGO

Gmina Krzyżanowice co roku pozyskuje z budżetu Województwa Śląskiego dofinansowanie na modernizację dróg transportu rolnego, które służą nie tylko rolnikom, ale również rowerzystom jako drogi rowerowe.

W 2022 r. zrealizowane zostało zadanie pn. „Przebudowa drogi transportu rolnego w Krzyżanowicach - działki nr 222 a.m. 7 obręb Krzyżanowice o długości 720 mb.” Kwota całości zadania 566 509,80 zł. w tym udział gminy: 364 909,80 zł., dofinansowanie - 201 600,00 zł.

Zdjęcia przed przebudową

Zdjęcia po wykonanej przebudowie

Ze środków własnych Gminy Krzyżanowice wykonano również bieżące naprawy oraz drobne remonty pozostałych dróg transportu rolnego na terenie Gminy Krzyżanowice na łączną kwotę **94 274,33 zł.** w miejscowościach: Bieńkowice, Bolesław, Chatupki, Krzyżanowice, Nowa Wioska, Rudyszwałd, Tworków i Zabełków.

Zakup kruszywa wykorzystanego na utwardzenie i wyrównanie nawierzchni dróg transportu rolnego na terenie gminy Krzyżanowice. Kwota całości zadania 67,78 zł.

Remonty nawierzchni dróg transportu rolnego w sołectwach. Kwota całości zadania 94 206,55 zł.

2. PROGRAM OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI

Gmina Krzyżanowice inwestuje w poprawę środowiska poprzez inwestycje w OZE oraz wymianę starych kotłów.

Przy udziale środków pochodzących z pożyczki WFOŚiGW w Katowicach w roku 2022 zlikwidowano 120 kotły węglowe w zamian zamontowano:

- 99 kotłów gazowych,
- 2 kotły na biomasę (pelet i drewno),
- 3 elektryczne,
- 16 pomp ciepła.

Wartość środków wydanych łącznie w 2022 roku w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji wynosiła: 2 373 595,21 zł.

Mamy od wielu lat jedną z najwyższych dotacji do kotłów dla mieszkańców spośród okolicznych samorządów i wynosi ona:

- a) 60 % lecz nie więcej niż 9 tys. zł. do wymiany kotła,
- b) 50 % lecz nie więcej niż 4 tys. zł. do montażu instalacji solarnej lub pompy ciepła na cele ogrzewania ciepłej wody użytkowej.

Gmina na swoim terenie posiada Punkt Konsultacyjny Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w którym istnieje możliwość uzyskania informacji na temat możliwości dofinansowań, złożenie wniosku oraz jego późniejsze rozliczenie. Krzyżanowice - jako jedna z najbardziej aktywnych gmin wdrażających program otrzymała dodatkowe **25 600,00 zł** na działalność promującą.

LIFE "Śląskie. Przywracamy błękit" 1 stycznia 2022r. Gmina Krzyżanowice przystąpiła do powyższego projektu. Główny cel projektu jest poprawa jakości powietrza. 1 kwietnia 2022r. zostało utworzone stanowisko EKODORADCY.

3. DOFINANSOWANIE DO ODBIORU ODPADÓW ROLNICZYCH

Jako jedna z nielicznych Gmin realizowaliśmy program pn.: „**Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag**” dofinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

W ramach tego programu 10 rolników w okresie od 16.05.2022r. do 30.06.2022r. oddało kłopotliwe odpady rolnicze oraz pozyskało dotację do utylizacji i zagospodarowania tych odpadów na łączną kwotę dofinansowania **1 190,00 zł**. Recyklingowi poddano **2,38 ton** odpadów.

4. GOSPODARKA WODNA I ŚCIEKOWA

Gmina Krzyżanowice od wielu lat poszukuje źródeł dofinansowania do realizacji budowy kanalizacji ściekowej w Gminie Krzyżanowice.

Po analizie założeń z lat 2002-2010 - za zgodą Rady Gminy, podjęto decyzję o likwidacji aglomeracji Krzyżanowice - Bogumin oraz wyjściu z aglomeracji Racibórz. Niestety ówczesne władze miasta Racibórz blokowały nasze działania, co spowodowało, że nie mogliśmy korzystać z unijnych dofinansowań na realizację tego zadania.

Pomimo posiadanych kilku koncepcji, dopiero po likwidacji i wyjściu z aglomeracji można było podjąć intensywne działania mające na celu rozwiązanie tematu kanalizacji ściekowej,

niestety jak się okazało, pula środków unijnych na te działania została wyczerpana wcześniej.

W ramach obecnej perspektywy unijnej - Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, PWK „Górna Odra” sp. z o.o. rozpoczęła przygotowania do realizacji „I” etapu budowy kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w aglomeracji Krzyżanowice wyznaczonej uchwałą Rady Gminy Krzyżanowice nr XIII/96/2019 z dnia 29.10.2019r. I etap ma obejmować budowę oczyszczalni ścieków w Tworkowie oraz kanalizacji sanitarnej w części Tworkowa. Zlecono przygotowanie wymaganej dokumentacji oraz wniosku o dofinansowanie w ramach Funduszy Europejskich dla Woj. Śl. na lata 2021 - 2027.

Szacowana wartość zadania: 35 mln zł.

Każdorazowo, kiedy pojawia się możliwość wnioskowania o środki zewnętrzne na działania z zakresu kanalizacji, gmina stara się aplikować. W roku 2022, w ramach II edycji naboru Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych złożony został wniosek pn.: „Budowa oczyszczalni ścieków w Tworkowie”. Wartość zadania inwestycyjnego objętego wnioskiem opiewała na kwotę 20 000 000,00 zł.

5. GMINNA SPÓŁKA WODNA

W 2022 r. Gminna Spółka Wodna w ramach przyznanych dotacji oraz składek członkowskich przeprowadziła konserwację bieżącą, odmulania, drobnych remontów rowów o łącznej długości **32,88 km** na terenie Gminy Krzyżanowice m.in. w sołectwach: Bieńkowicach, Bolesławiu, Chałupkach, Krzyżanowicach, Nowej Wiosce, Roszkowie, Rudyszwałdzie, Owsiszczach, Tworkowie, Zabelkowie na łączną kwotę **240 966,88 zł**.

Gminna Spółka Wodna otrzymała:

- od Wojewody Śląskiego dotację w wysokości **33 595,00zł**,
- z Gminy Krzyżanowice dotację w wysokości **130 000,00 zł**.

Rok	Ogólna kwota wydatkowanych środków	Dotacja Wojewody	Dotacja Gminy Krzyżanowice	Łączna długość prac na urządzeniach melioracji wodnej (w km)
2013	277 051,56 zł	18 600,00 zł	200 000,00 zł	30,07
2014	231 744,20 zł	21 400,00 zł	200 000,00 zł	20,88
2015	279 801,00 zł	20 400,00 zł	100 000,00 zł	29,68
2016	285 009,91 zł	23 000,00 zł	50 000,00 zł	34,37
2017	261 681,71 zł	40 000,00 zł	60 000,00 zł	44,29
2018	232 589,97 zł	40 000,00 zł	160 000,00 zł	31,50
2019	256 937,39 zł	40 000,00 zł	150 000,00 zł	26,11
2020	211 388,50 zł	40 000,00 zł	130 000,00 zł	29,10
2021	203 372,97 zł	36 340,00 zł	150 000,00 zł	27,69
2022	240 966,88 zł	33 595,00 zł	130 000,00 zł	32,88

Źródło: opracowanie własne

Gminna Spółka Wodna w Krzyżanowicach w dniu 29.12.2022r. zawarła umowę z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o dofinansowanie w wysokości 70 400,00 zł robót

związanych z udrażnianiem, odmulaniem rowów na terenie gminy na odcinku 3,2 km. Roboty zostaną wykonane w latach 2023-2024r.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I UTYLIZACJA AZBESTU

W ramach funkcjonującego od 2013 r. systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2022 roku przyjęto:

- 604 deklaracji, w tym 83 nowe deklaracje tzw. „pierwsze”,
- 521 deklaracji zmieniających ilość osób zamieszkałych na nieruchomości,
- wystawiono 833 upomnienia oraz 87 tytułów wykonawczych,
- 9 osób pouczono o nieprawidłowej segregacji odpadów,
- przeprowadzono weryfikację 203 deklaracji w zakresie prawidłowości ich złożenia,
- losowe kontrole w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami prowadziła Straż Miejska.

Corocznie gmina dofinansowuje z budżetu Gminy usuwanie azbestu. W 2022 roku **21 mieszkańców** naszej Gminy podpisało umowy na demontaż, transport i utylizację odpadów zawierających azbest. Zdjęto **5235 m²** pokrycia dachowego zawierającego azbest oraz zutylizowano **92,53 ton**.

7. DODATKI DLA PODMIOTÓW WRAŻLIWYCH

Ustawa z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022r. poz. 1967) dała możliwość wnioskowania o przyznanie jednorazowego świadczenia pieniężnego podmiotom, które ogrzewają swoje budynki paliwami stałymi, tj. węglem, biomasą lub olejem opałowym. Aby otrzymać jednorazową dopłatę trzeba było złożyć wniosek wraz z wymaganymi załącznikami w terminie tj. do 30 listopada 2022r.

Do Gminy Krzyżanowice wpłynęło **9** wniosków spełniających wymagania ustawy. Wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone oraz wypłacono dodatki na łączną kwotę **92 772,13 zł**.

8. ZAKUP PREFERENCYJNY PALIWA STAŁEGO PRZEZ GOSPODARSTWA DOMOWE

Gmina Krzyżanowice przystąpiła do realizacji sprzedaży i dystrybucji węgla na warunkach określonych w Ustawie o zakupie preferencyjnym paliwa stałego.

Mieszkańcy, mogli składać wnioski dot. zakupu węgla od 14 listopada 2022r. Złożonych zostało **226** wniosków. Zostało złożone zamówienie na **405 ton** opału. Gmina podpisała umowę z Składem Opału Stokłosa Sp. k. z Czechowic- Dziedzic. Dla Gminy Krzyżanowice dostawy węgla realizowano w grudniu 2022r. Ustalono cenę węgla na poziomie **1 700,00 zł** za tonę plus koszty transportu.

9. CENTRALNA EWIDENCJA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW

Na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, 30 czerwca 2022r. upłynął termin składania deklaracje dotyczących źródeł ciepła i źródeł spalania paliw przez właścicieli lub zarządców budynków mieszkalnych i niemieskalnych, w których znajduje się źródło ciepła. W 2022r. do Urzędu złożonych zostało **2734** pierwszych deklaracji oraz **168** aktualizujących.

10. SCALANIE GRUNTÓW W GMINIE KRZYŻANOWICE

W 2022 roku, zakończono prace związane z procedurą scalania gruntów na obszarze sołectwa Krzyżanowice oraz kontynuowano prace geodezyjne na terenie sołectwa Roszków, realizowane przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu.

Krzyżanowice

W 2022 roku zostały dokończone prace poscaleniowe, w ramach których wybudowano i wyremontowano pozostałe drogi transportu rolnego. Scaleniem objęto 952 działki o łącznej powierzchni ponad 670 hektarów, wyremontowanych zostało ponad 12 km dróg transportu rolnego oraz 8 km rowów melioracyjnych.

Pozyskana kwota wynosi **ok 7 069 000 zł**.

Roszków

W 2022r. zostały zakończone prace geodezyjne i wydana została decyzja częściowa w zakresie dróg i rowów. Z początkiem 2023 roku planowane jest wydanie decyzji scaleniowej dla pozostałych gruntów objętych scalaniem. Trwają prace przygotowawcze i projektowe mające na celu budowę i remont dróg transportu rolnego oraz odmulanie rowów. Prace poscaleniowe planuje się wykonać do końca 2023 roku. Scaleniem objęto 435 działek o łącznej powierzchni ok 619 ha. W ramach scalenia zostanie wyremontowane ponad 7 km dróg transportu rolnego oraz ponad 10 km rowów melioracyjnych.

Pozyskana kwota wynosi **ok 6 335 000 zł**.

Owsiszczce i Nowa Wioska

Pozyskano środki na przeprowadzenie scalenia gruntów dla obrębów ewidencyjnych Owsiszczce i Nowa Wioska. Wszczęcie postępowania nastąpi w 2023 roku, zakończenie projektu planuje się do połowy 2025 roku. Pracami objętych będzie 1077 działek o łącznej powierzchni ok. 533 ha. W ramach scalenia zostanie wyremontowanych ok. 10 km dróg i 5 km rowów melioracyjnych.

Pozyskana kwota wynosi 6 098 000 zł.

Ponadto Gmina posiada opracowane założenia do projektu scalania dla obszaru Tworkowa.

11. GOSPODARKA GMINNYM ZASOBEM NIERUCHOMOŚCI

W 2022 roku powiększenie gminnego zasobu nieruchomości wynikało z nabycia oraz darowizny nieruchomości, komunalizacji, nabywania na podstawie decyzji administracyjnych, natomiast wyłączenia nieruchomości z zasobu spowodowane było sprzedażą, ponadto oddano także nieruchomości w dzierżawę. Zmiana gminnego zasobu wynikała również z przeprowadzonego scalania gruntów w miejscowości Roszków.

- w drodze przetargów sprzedano 5 działek położonych w Chałupkach i Bieńkowicach; bezprzetargowo zostało zbytych 6 działek w Bieńkowicach, Zabełkowie i Chałupkach,
- nabyto w drodze zakupu 1 działkę położoną w Chałupkach, w drodze darowizny Gmina nabyła 5 działek położonych w Krzyżanowicach, Zabełkowie i Rudyszwałdzie,
- podpisano sześć umów dzierżawy gruntów komunalnych w miejscowościach Bieńkowice, Owsiszczce, Krzyżanowice, Zabełków i Chałupki,
- została potwierdzona wynikająca z mocy prawa własność Gminy Krzyżanowice do 1 działki położonej w Owsiszczach,
- zwaloryzowano wysokości czynszów dzierżawnych trwających umów zgodnie zapisami w nich zawartymi.

12. ZADANIA SPOŁECZNO - GOSPODARCZE

1. OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRZYŻANOWICACH

W 2022 r. wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej to kwota **15 068 075,04 zł** w tym:

- środki budżetu gminy - 1 122 041,37 zł
- środki zlecone z budżetu państwa - 13 946 033,67 zł

Głównymi zadaniami realizowanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej to przede wszystkim pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej m.in z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności lub bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Świadczenia wypłacone w 2022 roku w ramach pomocy społecznej to m.in.:

- zasiłek stały - 19 osób - kwota 100 086 zł
- zasiłek okresowy - 31 osób - kwota 71 465 zł
- zasiłek celowy - 65 osób - kwota 70 741 zł
- pomoc w formie posiłku - 40 osób - kwota 65 972 zł
- kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej - 7 osób - kwota 259 162 zł.

PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ:

- Wieloletni program na lata 2019- 2023 „Posiłek w szkole i w domu”. Z programu skorzystało 121 osób w tym w formie posiłku 40 osób. Kwota wydatkowana w ramach programu to 100 000 zł;
- Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020, Podprogram 2020. Z Programu skorzystało 200 osób;
- Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Programem objętych było 11 rodzin. Koszt programu 12 378 zł;
- Program Opieka Wytchnieniowa. Z programu skorzystały 4 osoby. Koszt programu to 15 708 zł;
- Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. Z programu skorzystało 7 osób. Koszt programu to 43 054,63 zł;
- Program Korpus Wsparcia Seniora. Z programu skorzystał 25 osób. Koszt programu 20 280 zł.

ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH POLITYKI SPOŁECZNEJ:

1. świadczenia rodzinne - 426 rodzin - kwota świadczeń - 1 464 005,52 zł
2. fundusz alimentacyjny - 30 osób uprawnionych - kwota świadczeń 132 958,94 zł
3. dodatek węglowy - 1956 wniosków w tym:
 - wnioski bez rozpoznania - 337
 - wnioski rozpatrzone negatywnie - 51
 - kwota wypłaconych świadczeń - 4 704 000 zł
4. dodatek na inne źródła ciepła - 147 wniosków w tym
 - wnioski odrzucone - 1
 - kwota wypłaconych świadczeń- 274 000 zł
5. dodatek osłonowy - liczba wypłaconych świadczeń 871, kwota - 474 430,26 zł

POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY

W 2022 roku w związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy gmina Krzyżanowice zaangażowała się w pomoc na rzecz obywateli Ukrainy. Organizowana była zbiórka wśród mieszkańców najpotrzebniejszych artykułów w tym środków czystości, żywności, koców itp. Ponadto dzięki współpracy gminy Krzyżanowice z partnerską gminą Seeshaupt obywatele Ukrainy otrzymali niezbędne ubrania, sprzęty gospodarstwa domowego oraz środki czystości i żywność, które zostały zebrane przez tamtejszą społeczność. Gmina Krzyżanowice zapewniła obywatelom Ukrainy miejsca zbiorowego zakwaterowania. Również mieszkańcy gminy zaangażowali się w pomoc na rzecz obywateli Ukrainy przyjmując ich pod swój dach. Z tego tytułu Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał świadczenia na zakwaterowanie i wyżywienie w wysokości stawki dziennej 40 zł. Łączna kwota wypłaconych świadczeń mieszkańcom wyniosła 418 680 zł. Ponadto wypłacono kwotę 65 700 zł na świadczenia jednorazowe w wysokości po 300 zł dla obywateli Ukrainy.

Od lipca 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej do którego przystąpiła gmina Krzyżanowice pt. „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy” Projekt skierowany jest do obywateli Ukrainy zamieszkujących na terenie gminy Krzyżanowice i jego celem jest wsparcie w/w rodzin poprzez zapewnienie im usług społecznych z zakresu wspierania rodziny, poprawa ich funkcjonowania w życiu codziennym a także integracja ze społecznością lokalną. W ramach w/w projektu obywatele Ukrainy mogli m.in. uczestniczyć w kursie języka polskiego, skorzystać z wycieczki integracyjnej a także uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez gminę. Całkowity koszt projektu to kwota **82 575 zł**

2. KLUB SENIOR +

Utworzony został w 2018 roku ze środków programu Senior +. Zajęcia w klubie dostosowane są do potrzeb seniorów. Prowadzone są cykliczne spotkania oraz zajęcia np. fitness, joga, zajęcia z zakresu promocji zdrowia, warsztaty rękodzieła oraz warsztaty kulinarne. Seniorzy uczestniczyli również w zajęciach prowadzonych w ramach podjętej współpracy pomiędzy gminą Krzyżanowice a Wyższą Szkołą Humanitas z Sosnowca. W ramach realizowanego projektu pod nazwą „Genialny umysł w każdym wieku” seniorzy skorzystali z warsztatów z technik pamięciowych oraz robotyki. Seniorzy bardzo aktywnie uczestniczą we wszelkich inicjatywach. Sami organizują spotkania, pikniki. Zorganizowali również spotkanie integracyjne z seniorami z sąsiedniego Piszczu CZ, gdzie przy ognisku wymienili się doświadczeniami i wspólnie spędzili czas.

3. STACJA OPIEKI CARITAS

Na terenie Gminy Krzyżanowice działa Stacja Opieki Caritas wraz z Gabinetem Rehabilitacyjnym, która jest dofinansowywana z dotacji Gminy Krzyżanowice. Podstawowym zadaniem Caritas jest opieka nad chorym w domu. W znacznym stopniu odciąża to szpitale i domy pomocy społecznej. Taka forma opieki pomaga pacjentom przebywać w swoim środowisku, wśród swoich bliskich, uczestniczyć w życiu rodzinnym. Pomoc pielęgniarek nie ogranicza się jednak tylko do wizyt w domu pacjentów. W Stacji Caritas znajduje się Gabinet Rehabilitacyjny wyposażony w specjalistyczny sprzęt m.in. do

masażu, do nagrzewania bolących miejsc, do pobudzania mięśni i krążenia. Sprzęt pozostający na wyposażeniu Gabinetu Rehabilitacyjnego Caritas w Tworkowie jest sprzętem najnowszej generacji, posiada atesty dopuszczające do użytkowania na rynku, poddawany jest okresowym przeglądom, objęty jest serwisem naprawczym. W Stacji można również wypożyczyć sprzęt medyczny i rehabilitacyjny: łóżka szpitalne, materace przeciwoślizgowe, chodziki, kule, wózki inwalidzkie, krzesła toaletowe.

Roczna skala działań podejmowanych przez Stację Opieki Caritas w Tworkowie:

1. Liczba pacjentów korzystających ze świadczeń - 210 pacjentów.
2. Liczba wizyt domowych - 4 700 wizyt.
3. Liczba wszystkich czynności - 15 065 zabiegów, w tym:
 - czynności higieniczno - pielęgnacyjne
 - czynności zabiegowe
 - diagnostyczne
 - socjalno-bytowe
 - z zakresu promocji i edukacji zdrowotnej

Roczna skala działań podejmowanych przez Gabinet Rehabilitacyjny w Tworkowie:

1. Liczba pacjentów korzystających ze świadczeń - 250 pacjentów
2. Roczna liczba wizyt w gabinecie - 2 500 wizyt
3. Roczna liczba wszystkich zabiegów - 7 500 zabiegów, w tym:
 - z zakresu kinezyterapii
 - z zakresu masażu
 - z zakresu elektrolecznictwa
 - z zakresu pola magnetycznego
 - z zakresu światłolecznictwa

Udział środków z budżetu Gminy w ogólnych kosztach działalności Stacji i Gabinetu:

W 2022 roku Gmina wsparła działalność Stacji i Gabinetu ze środków własnych budżetu w wysokości: **130 000,00 zł.**

Działalność Stacji Opieki Caritas Diecezji Opolskiej w Tworkowie poprawiła jakość życia objętych opieką pacjentów, zwłaszcza samotnych i w podeszłym wieku. Pielęgniarki dotarły z pomocą medyczną i pielęgnacyjną do każdego pacjenta, który jej wymagał zarówno w dni powszednie jak i niedziele i święta. Podczas odwiedzin pielęgniarskich, pielęgniarki zapoznały się również z sytuacją socjalno- bytową pacjenta.

W sytuacjach trudnych, wymagających szybkiej interwencji we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej zaradzały życiowym problemom pacjentów zwłaszcza w podeszłym wieku i z rodzin patologicznych.

Rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na wielu płaszczyznach, obejmujących min. terapię neurologiczną, ortopedyczną, zwalczanie dolegliwości bólowych, korekcję wad postawy i wielu innych dolegliwości związanych np. z kontuzjami. Da się zaobserwować trwałe rezultaty pozwalające min. zahamować lub spowolnić postępujące procesy chorobowe pozwalające na szybszy powrót do sprawności sprzed zdarzenia, które zaburzyło ich funkcjonowanie. Rezultat zadania jest również osiągnięty poprzez stosowanie prewencji

wtórnej czyli wskazanie i wyuczenie zachowań, które zapobiegają powtórzeniu się negatywnych sytuacji i postaw w przyszłości.

4. SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD LECZNICTWA AMBULATORYJNEGO

Gmina zapewnia dobrą jakość opieki i leczenia poprzez Zakład Lecznictwa AmbulATORYJNEGO w Krzyżanowicach, dla którego jest organem założycielskim, który funkcjonuje od 1 października 2000 r. Świadczy usługi medyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznej opieki ambulatoryjnej, których odbiorcami są wszyscy mieszkańcy gminy. Przy zakładzie działa Rada Społeczna SPZLA, którymi członkami są przedstawiciele mieszkańców, środowiska medycznego, Wojewody Śląskiego oraz Urzędu Gminy.

– SP ZLA w Krzyżanowicach świadczy usługi medyczne w ramach kontraktu z NFZ w *trzech Ośrodkach Zdrowia: Krzyżanowicach, Chałupkach i Tworkowie* w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym medycyny szkolnej oraz porad specjalistycznych.

W 2022 roku działały:

1. Poradnia Lekarza Rodzinnego Chałupki - dla dorosłych
2. Poradnia Lekarza Rodzinnego Krzyżanowice- dla dorosłych
3. Poradnia Lekarza Rodzinnego Tworków- dla dorosłych i dzieci

oraz poradnie specjalistyczne w Krzyżanowicach w ramach NFZ:

- Poradnia dla kobiet
- Poradnia urologiczna
- Poradnia dermatologiczna
- Poradnia kardiologiczna

Dodatkowo, aby usprawnić funkcjonowanie Pogotowia Ratunkowego Gmina umożliwiła otwarcie w 2011 r. stacji Zespołu Pogotowia Ratunkowego przy Ośrodku Zdrowia w Krzyżanowicach. Stacja realizuje swoje zadania do dzisiaj.

5. GMINNY PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Podstawowe cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 to:

- podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń wynikających z alkoholizmu, w tym szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, prawnej a także ochrony przed przemocą,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów współczesnych zagrożeń,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, jak również dla pozostałych mieszkańców.

W celu zrealizowania i osiągnięcia zamierzonych celów GKRPA w 2022 roku prowadziła działania profilaktyczne wśród najmłodszych mieszkańców oraz uczniów, realizowano w przedszkolach i szkołach prelekcje, pogadanki profilaktyczne, profilaktyczne konkursy plastyczne i literackie. Ponadto w ramach działań mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców i odciążenia od wszelkich zagrożeń współczesnego świata realizowano cały rok szereg zadań umożliwiających korzystanie z obiektów sportowych, kulturalnych i świetlic, a także uczestnictwo w lokalnych imprezach rekreacyjno-sportowych, kulturalnych i edukacyjno- profilaktycznych. W zakresie profilaktyki, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży i pozostałych mieszkańców gminy ogłoszono konkurs na realizację działań mających na celu wypracowanie i utrwalenie modelu trzeźwego i zdrowego stylu życia. W 2022 roku komisja dla 75 instytucji i organizacji działających na terenie naszej gminy i biorących udział w konkursie przyznała środki finansowe w łącznej wysokości 118 550,00 złotych.

13. DZIAŁANIA NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW

1. Przedsiębiorcy w Gminie Krzyżanowice

Na 31.12.2022 roku liczba przedsiębiorców na terenie Gminy Krzyżanowice wynosiła: **621**. Wpisowi do rejestru **CEIDG** podlegają wyłącznie osoby fizyczne, prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą jednoosobowo lub jako wspólnicy spółek cywilnych. W całym 2022 roku, **27** osób założyło własną działalność gospodarczą, **18** przedsiębiorców natomiast wykreśliło swoje wpisy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przyjęto i wprowadzono do systemu teleinformatycznego łącznie **214** wniosków przedsiębiorców dot. wpisu, zmiany, zawieszenia, wznowienia i wykreślenia wpisu w CEIDG.

Zwolnienia i podatki

Na terenie Gminy obowiązuje uchwała podjęta w dniu 01.12.2020 r. dotycząca zwolnienia w podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis. Projekt nie jest nowy, stanowi kontynuację działań mających na celu wsparcie lokalnej przedsiębiorczości. Na podstawie ww. uchwały podmioty, które w wyniku nowej inwestycji (np. budowie budynku) rozpoczynają bądź rozszerzają dotychczasową działalność gospodarczą mogą skorzystać ze zwolnienia gruntów i budynków związanych z tą inwestycją. Inicjatywa ta cieszy się dużym zainteresowaniem. W latach 2013 - 2022 r. udzielono zwolnień o łącznej wartości 1 197 492 zł, z czego w samym 2022 r. udzielono zwolnień 6 podatnikom na łączną kwotę 93 549,00 zł.

Wyznając zasadę jak najmniejszych obciążeń dla przedsiębiorców od lat staramy się stosować relatywnie niskie stawki podatku od nieruchomości zarówno w stosunku do stawek maksymalnych, jak i stawek wprowadzanych w okolicznych gminach.

Rodzaj	maksymalne 2022	Krzyżanowice	Racibórz	Krzanowice	Nędza	Pietrowice	Rudnik	Lubomia
Budynki zw. z dz. gosp.	25,74	23,33	25,47	25,29	25,29	24,84	25,00	24,65
Grunty zw. z dz. gosp.	1,03	0,95	0,95	1,01	1,03	0,94	1,03	0,97

Źródło: opracowanie własne

Alkohole

Na terenie Gminy Krzyżanowice na dzień 31.12.2022 roku funkcjonowało **37** punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym: **18** punktów sprzedaży detalicznej (sklepy) oraz **19** punktów gastronomicznych (restauracje i bary).

W roku 2022 na wniosek przedsiębiorców:

- a) wygaszono **15** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- b) wydano **12** nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu:
 - do 4,5% oraz na piwo - **3** zezwolenia,
 - od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) - **4** zezwolenia
 - powyżej 18% - **5** zezwoleń

Ponadto w roku 2022 wydano **36** jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych: **9** zezwoleń przedsiębiorcom posiadającym stałe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz **27** zezwoleń jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych.

2. WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCÓW

Tworzenie sprzyjających warunków rozwoju i działalności podmiotów gospodarczych poprzez:

- szybką i sprawną obsługę petentów - Gmina Krzyżanowice posiada profesjonalny i przyjazny zespół, który zapewni pomoc w przejściu przez wszelkie formalności;
- podnoszenie kwalifikacji zespołu obsługującego inwestora dzięki udziałowi w szkoleniach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w ramach programu POWER.
- Gmina Krzyżanowice współpracuje z Polską Agencją Inwestycji i Handlu w ogólnostanowiskowej promocji terenów inwestycyjnych - oferta gminy znajduje się w prowadzonym przez ww. agencję generatorze ofert, który promowany jest na szczeblu międzynarodowym, szczególnie w Azji;
- Zapewnienie wsparcia inwestora w pozyskaniu ulg wynikających z zapisów Ustawy o wspieraniu nowych inwestycji;
- poprawę infrastruktury drogowej;

Pomoc w pozyskiwaniu dofinansowania dla naszych przedstawicieli w grantach na rozwój i tworzenie przedsiębiorstw:

- Promocja działań prowadzonych przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Morawskie Wrota” współfinansujących otwieranie nowych oraz rozwój istniejących przedsiębiorstw;
- Zapewnienie pomocy przy ubieganiu się o te środki.

14. BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW

1. OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

Gmina podejmuje duże starania nad poprawą jakości i bezpieczeństwa funkcjonowania OSP. Na terenie Gminy Krzyżanowice działa **10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych**, z tego OSP Krzyżanowice, OSP Tworków i OSP Zabełków należą do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. W swoich szeregach skupiają 478 członków czynnie działających (248 to osoby przeszkolone, z aktualnymi badaniami lekarskimi, mogące brać czynny udział w akcjach ratowniczo gaśniczych), członków honorowych 22 i 420 członków wspierających, oraz 16 drużyn młodzieżowych - 10 chłopięcych i 6 dziewczęcych, razem skupiające 164 członków młodzieżowych drużyn pożarniczych. Jednostki OSP bardzo aktywnie działają ze swoją miejscową młodzieżą zaszczepiając już od najmłodszych lat zamiłowanie do ochrony przeciwpożarowej, dlatego w jednostkach OSP Krzyżanowice oraz OSP Roszków powstały również Dziecięce Drużyny Pożarnicze, których łączna liczba członków wynosi 22 dzieci.

Na wyposażeniu jednostek OSP jest **13 samochodów strażackich** w tym **1 samochód ciężki, 9 średnich i 3 lekkie**. Podstawową działalnością jednostek OSP jest ochrona przeciwpożarowa, szeroko pojęte ratownictwo oraz pomoc w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych i katastrof. Jednostki poprzez swoją działalność tworzą system ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa dla mieszkańców z terenu całej gminy. Mając na względzie bezpieczeństwo strażaków jednostki w ostatnich latach zostały bardzo mocno doposażone w nowe samochody strażackie, nowoczesny sprzęt ratowniczy oraz w wyposażenie osobiste dla strażaków.

W roku 2022 udało się po raz kolejny pozyskać środki finansowe i zakupić nowy sprzęt ratowniczy, dlatego w ramach dofinansowania pozyskanego ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości zakupiono specjalistyczny sprzęt strażacki wykorzystany do ratowania życia i zdrowia mieszkańców Gminy tj.:

- OSP Chałupki: 5 szt. hełmów strażackich, 1 motopompa szlamowa;
- OSP Owsiszczce: 4 szt. hełmów strażackich, 2 pary rękawic strażackich bojowych, 1 kpl. ubrania specjalnego bojowego, 1 szt. detektor prądu przemiennego

Łączna wartość zadania wyniosła 19 209,06 zł:

- 18 979,06 zł - środki z Funduszu Sprawiedliwości;
- 230,00 zł - wkład własny Gminy Krzyżanowice.

Zakupiony sprzęt strażacki

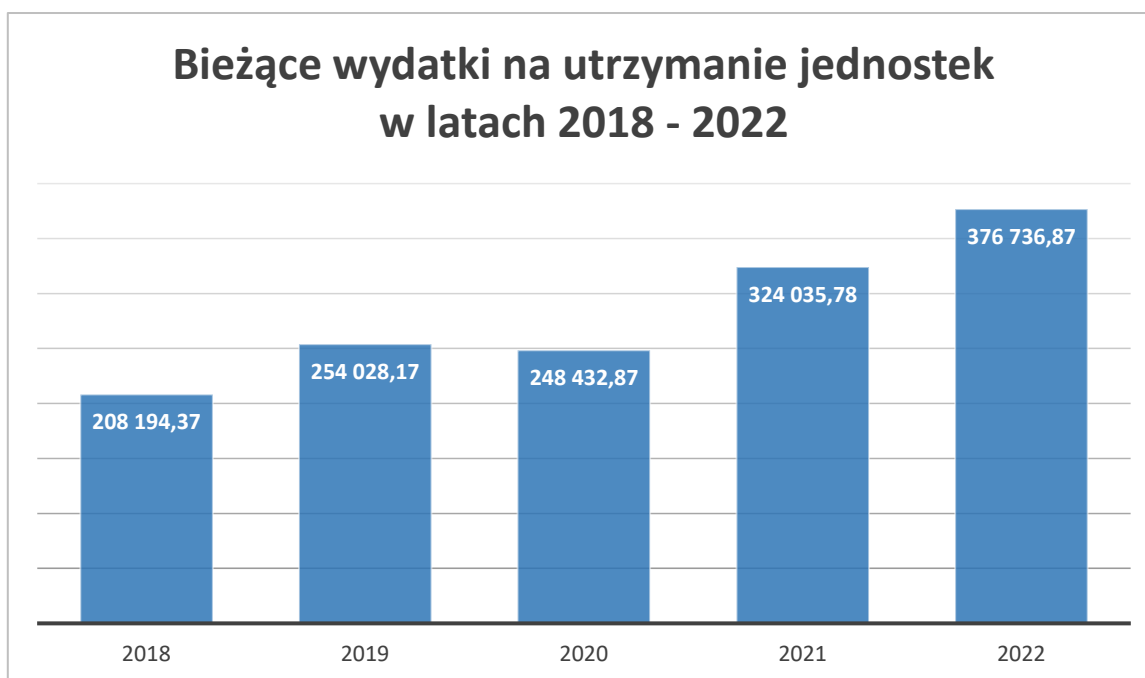
W jednostkach OSP co roku wykonywane są różne remonty, które mają na celu poprawiać komfort i funkcjonalność remiz dla ich użytkowników, dlatego w 2022 roku udało się między innymi **Wykonać pomieszczenie WC dla potrzeb Ochotniczej Straży Pożarnej w Bieńkowicach**. Łączna wartość usługi wyniosła 14 833,00 zł.

Rok 2022 pod względem ilości wyjazdów do działań ratowniczo-gaśniczych był zdecydowanie spokojniejszy niż ubiegły 2021 rok, w którym bardzo często miały miejsce nawałnice. Strażacy ze wszystkich jednostek Gminy łącznie wyjeżdżali 226 razy co daje ponad 1780 godzin udziału w działaniach. W ramach zabezpieczonych środków finansowych w budżecie gminy za udział w akcjach ratowniczych został zakupiony sprzęt strażacki dla poszczególnych jednostek OSP o wartości:

Nazwa jednostki	Środki finansowe
OSP Bieńkowice	3 300,00 zł
OSP Bolesław	1 000,00 zł
OSP Chałupki	3 000,00 zł
OSP Krzyżanowice	6 000,00 zł
OSP Nowa Wioska	1 100,00 zł
OSP Owsiszczce	2 300,00 zł
OSP Roszków	2 000,00 zł
OSP Rudyszwałd	2 900,00 zł
OSP Tworków	3 900,00 zł
OSP Zabetków	5 000,00 zł
Razem	30 500,00 zł

Źródło: opracowanie własne

W sumie na Ochotnicze Straże Pożarne w 2022 roku wydaliśmy ponad 376 000,00 zł.

Źródło: opracowanie własne

2. STRAŻ MIEJSKA

Straż Miejska na terenie Gminy Krzyżanowice realizuje zadania zgodnie z podpisanym porozumieniem w ramach swoich uprawnień i kompetencji. Zadania operacyjne funkcjonariuszy straży miejskiej są realizowane na polecenie pracownika Urzędu Gminy, interwencję lub zgłoszenia telefoniczne mieszkańców, polecenie dyżurnego straży miejskiej oraz z własnej inicjatywy stwierdzając nieprawidłowości w ramach wykonywanych patroli.

W prowadzonych działaniach strażnicy współpracują z policją, sołtysami i strażakami z Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy. W opinii sołtysów działania strażników są dalej potrzebne ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa, ładu i porządku w Gminie, walka ze smogiem oraz dobro mieszkańców. Ponadto Straż Miejska zabezpiecza szereg gminnych imprez rekreacyjno-sportowych i kulturalnych.

Koszty funkcjonowania Straży Miejskiej w Gminie Krzyżanowice wyniosły 82 400,00 zł.

15. PLANOWANIE PRZESTRZENNE I GOSPODARKA MIESZKANIOWA GMINY

1. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Gmina Krzyżanowice posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania zatwierdzone (zmiana) przez Radę Gminy w listopadzie 2022 r., które obejmuje 100% powierzchni gminy - uchwała Rady Gminy Krzyżanowice Nr XLIX/70/2022 z dnia 24 listopada 2022 r. Gmina Krzyżanowice posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje ok. 88% terenu całej gminy, obowiązuje on od roku 2018 i stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Pozostałe 12 % to teren realizowanej inwestycji publicznej - budowa Zbiornika Przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Uchwała Rady Gminy Krzyżanowice Nr 0007.XXXVI.82.2017 z dnia 21 grudnia 2017 r. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktualizowany według potrzeb mieszkańców, inwestorów.

W roku 2022 na podstawie obowiązującego planu wydano:

- 21 postanowień zatwierdzających wstępne projekty podziału;
- 10 zaświadczeń o zgodności zmiany sposobu użytkowania z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 222 zaświadczenia o przeznaczeniu działek w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 59 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 5 decyzji orzekających w sprawie tzw. opłaty planistycznej (opłata pobierana jest jeśli wskutek uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzrosła wartość działki, a właściciel zbywa tę nieruchomość lub jej część). Wpływ z tego tytułu do budżetu gminy wyniósł 33.664,45 zł.

2. GOSPODARKA MIESZKANIOWA GMINY

Remonty w lokalach mieszkalnych dokonywane są na bieżąco, wykonywane są również kontrole, przeglądy i badania okresowe budynków oraz instalacji, zgodnie z ustawą Prawo budowlane. Na dzień 31.12.2022 r. na liście oczekujących na przydział lokalu mieszkalnego wpisanych było 25 wniosków. W 2022 r. zwołane zostały 4 komisje mieszkaniowe, na których przydzielone zostały wolne lokale mieszkalne - Owsiszczce ul. Opawska 32/3, Owsiszczce ul. Opawska 32/6, Rudyszwałd ul. Graniczna 22/1, Krzyżanowice ul. Tworkowska 18/1.

16. PROMOCJA GMINY

1. POWITANIE NOWYCH MIESZKAŃCÓW GMINY KRZYŻANOWICE

Gmina Krzyżanowice w 2022 roku rozpoczęła nową, znaczącą tradycję. Wydarzenie ma na celu powitanie wszystkich nowonarodzonych dzieci w danym roku w Gminie Krzyżanowice. Rodzice z dziećmi otrzymali powitalny upominek oraz dyplom Mieszkańca Gminy.

Zdjęcia z uroczystości powitania noworodków urodzonych w 2022 roku

2. PROMOCJA

Gmina Krzyżanowice od lat prowadzi politykę informacyjną i promocyjną w oparciu o odpowiednie i przystępne narzędzia komunikacji z mieszkańcami.

Najważniejsze narzędzia komunikacyjne w Gminie Krzyżanowice

- Strona internetowa www.krzyzanowice.pl jest platformą główną, która informuje o wydarzeniach, aktualnych działaniach podejmowanych przez gminę oraz przekazuje komunikaty i informacje innych podmiotów skierowanych do naszych mieszkańców.
- Biuletyn Informacji Publicznej bip.krzyzanowice.pl - prowadzący zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej serwis, w którym są publikowane wszystkie dokumenty podejmowane przez gminę w związku z jej działalnością.

- Portal społecznościowy Facebook @GminaKrzyzanowice - głównym celem jest promocja gminy, informowanie o bieżących wydarzeniach oraz dialog z mieszkańcami.
- Portal.gison.pl/krzyzanowice - internetowy portal mapowy poświęcony informacjom przestrzennym gminy Krzyżanowice.
- Audycje w Radio Vanessa - comiesięczne radiowe audycje informacyjne o czasie trwania 9 minut każda, z zakresu działalności oraz poszczególnych spraw realizowanych przez Gminę Krzyżanowice. Emisja audycji w każdy pierwszy czwartek miesiąca o godz. 17.40 oraz jej powtórka w następną sobotę o godz. 9.40.
- Emisja newsów w Raciborskiej Telewizji Kablowej i na portalu internetowym naszraciborz.pl/rtk. Materiały filmowe prezentują aktualności z gminy, realizację bieżących zadań, zaproszenia, a także relacje z organizowanych w gminie wydarzeń.
- „Krzyżanowickie Gminne Wieści” - magazyn informacyjno-reklamowy gminy Krzyżanowice. Miesięcznik zawierający informacje o bieżących wydarzeniach i aktualnych działaniach realizowanych przez gminę. Przekazuje mieszkańcom dane o planowanych, trwających i zakończonych zadaniach inwestycyjnych. Miłośnicy książek znajdą także informacje o nowościach z bibliotecznej półki. 16 stronicowa publikacja jest bezpłatna, wydawana w nakładzie 4000 egzemplarzy, dystrybuowana w urzędzie gminy i wyznaczonych punktach (sklepach) w każdym sołectwie.

Krzyżanowickie Gminne Wieści

3. Foldery promocyjne

Folder i ulotka wydane przez Gminę w 2022 roku oraz materiały drukowane, wykonane w ramach projektu „Silesianka”

4. Promocja Gminy w audycjach telewizyjnych, czasopismach zewnętrznych i audioprzewodnikach.

- W programie telewizyjnym pt. "Z historią w tle", opowiedziana została historia ruin zamku w Tworkowie. Program został przygotowany w związku z przeprowadzoną na tym obiekcie rewitalizacją. Materiał dostępny jest na stronie internetowej TVS .
- Artykuły w czasopismach branży turystycznej „Hotelarz” i „Rynek Turystyczny”, które wydawane były w ramach projektu „Doposażenie infrastruktury turystycznej przy ruinach pałacu w Tworkowie”.
- Na łamach jednego z czerwcowych wydań ogólnopolskiego tygodnika „Gościa Niedzielnego”, ukazał się artykuł „Piękno w ruinie” gdzie prezentowano pałace w Krainie Górnej Odry. Jednym z prezentowanych obiektów - była trwała ruina Zamku w Tworkowie.
- **Aplikacja mobilna „Odra dla Odkrywców”**
Aplikacja jest formą audioprzewodnika pozwalającego na zwiedzanie najciekawszych miejsc wzdłuż rzeki Odry za pomocą urządzeń mobilnych. Aplikacja dostępna jest w polskiej i czeskiej wersji językowej. Użytkownicy korzystają z niej za pomocą własnego urządzenia mobilnego, poprzez wybór nagrania z listy, przy pomocy klawiatury numerycznej lub z mapki.

Aplikacja „Odra dla Odkrywców”

5. Wyróżnienia i nagrody dla samorządu

— Konkurs „Piękna wieś województwa Śląskiego”

W konkursie „Piękna wieś województwa śląskiego”, którego wyniki ogłoszono podczas Forum Sołtysów, jakie odbyło się w Wiśle w dniach 6-7 października 2022. II miejsce w kategorii „Najlepsze przedsięwzięcie popularyzujące tradycje, obrzędy i zwyczaje”, zdobyła Wielkanocna procesja konna w Bieńkowicach. Pamiątkowy puchar oraz dyplom odebrał Wójt Gminy Krzyżanowice oraz delegacja sołectwa Bieńkowice na czele z sołtysem - Panem Romanem Herber.

Oficjalna delegacja Gminy Krzyżanowice na Forum Sottysów

— Samorząd Promujący Zdrowie

Gmina Krzyżanowice otrzymała wyróżnienie w konkursie „Samorząd Promujący Zdrowie”. Nagroda ta, to wynik podejmowanych efektywnych, nowoczesnych i skutecznych działań na rzecz rozwoju ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowego stylu życia, promocji aktywności fizycznej oraz licznych działań ukierunkowanych na zdrowie, ekologię i sport.

Uroczysta gala podsumowująca konkurs „Samorząd Promujący Zdrowie” odbyła się 19 grudnia w zabytkowym Dworcu Białoprądnickim w Krakowie. Wzięli w niej udział liderzy samorządowi, reprezentanci świata nauki, biznesu oraz sektora ochrony zdrowia. Laureaci konkursu odebrali gratulacje oraz dyplomy poświadczające pozytywny wynik procesu certyfikacji.

Zdjęcia z uroczystej gali wręczenia certyfikatów

17. KONFLIKT NA UKRAINIE

Wojna w Ukrainie trwa od 24 lutego 2022 roku i doprowadziła do migracji, której Polska nie doświadczyła w przeszłości. Napływowi uchodźców na masową skalę towarzyszyła powszechna akcja pomocowa, w którą miliony Polaków włączyło się w pełni dobrowolnie, również Gmina Krzyżanowice aktywnie udzielała się w pomoc uchodźcom z Ukrainy.

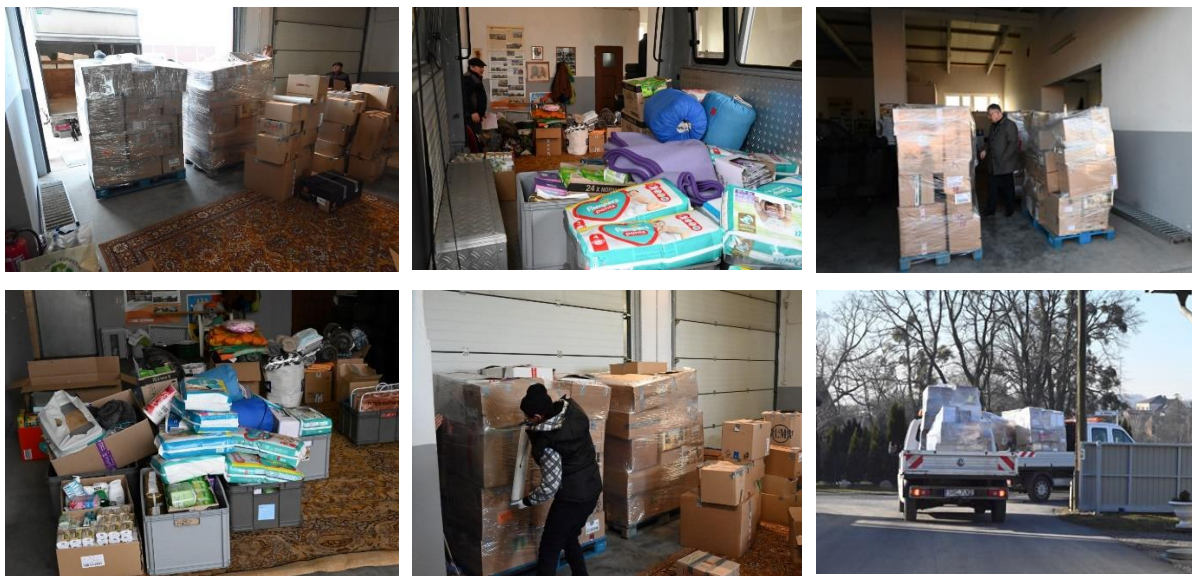
Działania prowadzone przez Gminę Krzyżanowice:

- organizacja pomocy na stacji kolejowej w Chałupkach dla uchodźców z Ukrainy jadących pociągiem na południe Europy (przygotowywanie kanapek i ciepłych napojów; przygotowanie namiotu i miejsca w którym można było ogrzać się czekając na pociąg; pomoc w tłumaczeniu, koordynacji i rozwiązywaniu problemów w komunikacji);

Akcja pomocy na terenie PKP w Chałupkach

- organizowanie miejsc noclegowych na terenie Gminy przy współpracy z przedsiębiorcami mającymi zaplecze gastronomiczne, sanitarne i noclegowe;
- organizacja zbiórek najbardziej potrzebnych artykułów w gminnych świetlicach (tj. w miejscowości Chałupki, Roszków, Owsiszczce, Krzyżanowice, Tworków), udało się zebrać takie artykuły jak: koce, śpiwory, materace, środki higieny osobistej, środki dezynfekujące, baterie, świece, latarki, wodę i żywność w postaci produktów z długim terminem ważności, zabawki dla dzieci;

Zbiórka darów dla potrzebujących na Ukrainie

- prowadzenie zbiórki pieniędzy dla chcących wesprzeć uchodźców i organizowaną pomoc dla nich na terenie gminy na specjalnie utworzone konto bankowe przez Gminę Krzyżanowice - zebrano 7 085,51 zł;
- pomoc w integrowaniu uchodźców z lokalną społecznością poprzez: organizację kursów językowych, organizację treningów piłkarskich przy współpracy z LKS-ami, organizację w czasie letnich wakacji w naszych świetlicach wielu ciekawych zajęć dla dzieci, itp.;

Integracja z dziećmi ukraińskimi

- organizacja systemu pomocowego w uzyskaniu numeru Pesel, rejestracji czy możliwej pomocy instytucjonalnej;
- spotkania z Uchodźcami - organizacja działań mających na celu umożliwienie podjęcia nauki w naszych szkołach i opieki przedszkolnej oraz opieki medycznej w ośrodkach zdrowia.

Spotkanie informacyjne z Uchodźcami

W związku z bardzo dynamicznie rozwijającą się sytuacją dotyczącą możliwości kwaterowania Uchodźców oraz zapowiedziach o dużym napływie osób zza wschodniej granicy Wojewoda Śląski prosił o zabezpieczenie na terenie każdej z gmin min. 1 % Uchodźców względem liczby mieszkańców zameldowanych na terenie poszczególnych gmin, dlatego Gmina Krzyżanowice dokonała zakup wszelkiego rodzaju materiałów i rzeczy potrzebnych do rozwinięcia zbiorowych miejsc kwaterunkowych np. w halach sportowych z zapleczem sanitarnym na wypadek gdyby zorganizowane miejsca noclegowe przy współpracy z przedsiębiorcami były niewystarczające, a finansowe utrzymanie Uchodźców zbyt drogie.

Środki finansowe przeznaczone na zakupy to 60 586,80 zł tj.:

- łóżka turystyczno-biznesowe (połowe);
- materace nawierzchniowe;
- poduszki;

- poszewki;
- koce;
- kołdry;
- prześcieradła.

Prócz w/w materiałów udało się pozyskać z Wojewódzkiego Magazynu Obrony Cywilnej, Sprzętu Przeciwpowodziowego i Rezerw z siedzibą w Tychach 38 szt. łóżek połowych z materacem.

Koszty związane z organizacją systemu pomocowego w uzyskaniu numeru Pesel, rejestracji czy możliwej pomocy instytucjonalnej wyniosły 3 708,27 zł.

Koszty poniesione na zorganizowanie pomocy na PKP w Chałupkach dla uchodźców z Ukrainy jadących pociągiem na południe Europy, które polegały między innymi na zakupie butli gazowych do ogrzewania oraz przywróceniu zasilania do budynku PKP wyniosły 2 409,29 zł.

Koszty związane ze zbiórką darów na terenie gminy oraz transport darów do magazynu gminnego, w którym wszystkie rzeczy były sortowane i przepakowywane w odpowiednio sposób, aby mogły wyruszyć w dalszą drogę wyniosły 2 450,35 zł.

Doposażenie mieszkań dla Uchodźców z Ukrainy w zestaw meblowy tj. szafa garderobiana duża, komoda, biurka 3 szt., stół kuchenny, garderoba na łączną kwotę 7 085,00 zł.

Wydatki Gminy Krzyżanowice związane z pomocą dla Uchodźców	
Zakupy (łóżka, materace, poszewki etc.)	60 586,80
Organizacja systemu pomocowego w uzyskaniu numeru Pesel	3 708,27
Pomoc na PKP w Chałupkach dla uchodźców	2 409,29
Koszty związane ze zbiórką darów	2 450,35
Przygotowanie 2 mieszkań dla uchodźców w sołectwie Bolesław	86 765,18
Doposażenie mieszkań dla uchodźców z Ukrainy (meble)	7 085,00
SUMA	163 004,89

Źródło: opracowanie własne

Największy napływ Uchodźców - kwiecień i maj, wtedy z posiadanych i odnotowywanych informacji liczbowych mieliśmy potwierdzonych w kulminacyjnym momencie 155 osób tj. 107 osób w domach prywatnych i 48 osób w zorganizowanych miejscach zakwaterowania.

Należy również podkreślić fakt, że dane liczbowe od osób prywatnych były tylko szacunkowe, a zgłaszanie przez osoby prywatne liczb do Urzędu Gminy dobrowolne, więc nie mamy świadomości ilu uchodźców mogło rzeczywiście przebywać na terenie Gminy Krzyżanowice w domach osób prywatnych.

Dnia 16.03.2022

- godz. 13:00 - posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego - ustalenia: przygotować się do relokacji uchodźców do obiektów gminnych np. świetlice, hale sportowe, budynki komunalne, OSP;

- godz. 16:00 - telekonferencja z Wojewodą Śląskim - zabezpieczyć w zorganizowanych miejscach zakwaterowania miejsca dla minimum 1 % liczby uchodźców względem liczby mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy, mając świadomość o możliwej obniżce stawki za osobodzień z 120,00 zł na 40,00 zł;

Gminna komisja, składająca się z przedstawicieli urzędu oraz OPS-u, po analizie potencjalnych miejsc które posiadają węzeł sanitarny i mogłyby ewentualnie pełnić funkcję tymczasowej noclegowni/miejsca przebywania uchodźców analizowała niżej wymienione lokalizacje:

- budynek LKS w Bolesławiu;
- budynek świetlicy wiejskiej w Chałupkach;
- salę gimnastyczną z zapleczem ZSP Zabełków.

Nowa sytuacja była ogromnym wyzwaniem pod względem logistycznym oraz organizacyjnym dla Gminy Krzyżanowice i pochłonęła dużo więcej wysiłków, energii i kosztów pośrednich, które były ponoszone z budżetu Gminy.

18. PODSUMOWANIE

Miniony rok upłynął w warunkach rosnącej inflacji. To nowe zjawisko determinujące działania samorządów. Oznacza bowiem wzrost cen, co przekłada się na większe koszty stałe oraz wzrost wartości realizowanych zamówień. W Gminie Krzyżanowice, jak i innych samorządach, wymagało to przyjęcia ostrożnościowej polityki finansowej, pełnej odpowiedzialności za budżet, zarówno w zakresie działań bieżących jak i zdolności podejmowania kolejnych inwestycji. Miała na to również wpływ reforma podatkowa, która może ograniczyć wpływy samorządów z udziału w podatkach od osób fizycznych i spółek (PIT i CIT). Podjęte w 2022 r. działania pozwoliły zachować stabilność finansów Gminy Krzyżanowice.

Podjęliśmy się realizacji ogromnych inwestycji - zawsze z dofinansowaniem zewnętrznym. Rozpoczęliśmy modernizację basenu w Tworkowie, który ze względów bezpieczeństwa przez ostatnie kilka lat był wyłączony z użytkowania. Przystąpiliśmy również do przebudowy budynku byłej rozszarni, której dofinansowanie zewnętrzne, dzięki połączeniu różnych źródeł wyniosło aż 98,62%.

Gmina utrzymała na bardzo wysokim poziomie zdolność pozyskiwania środków zewnętrznych, zarówno z budżetu państwa, programów pomocowych jak i tzw. środków unijnych, a także finansowania wkładu własnego. Wymagało to przygotowania listy zadań jak i dokumentacji pozwalających szybko przystąpić do opracowania wniosków aplikacyjnych i realizacji inwestycji.

W ramach naborów do Rządowego Funduszu Polski Ład pozyskaliśmy środki na przebudowę dróg, wymianę źródeł ciepła czy termomodernizację przedszkola w Zabełkowie (wszystkie te zadania będą realizowane już w bieżącym roku kalendarzowym).

Łączna kwota środków pozabudżetowych pozyskanych ze środków krajowych i unijnych w 2022 r. to - blisko 18,7 mln zł.

Wydatki dokonywane były w sposób racjonalny i celowy. Priorytety, jakimi kierujemy się przy planowaniu zadań inwestycyjnych to zawsze poprawa warunków życia mieszkańców.

2022 r. kolejny raz postawił przed samorządami wyzwania w zakresie budowania konkurencyjności demograficznej, a więc utrzymania potencjału ludności, co przekłada się na przyszłe wpływy do budżetu, jak również obciążenie np. placówek oświatowych. Wskaźniki demograficzne są jednymi z istotniejszych, wskazujących na kondycję społeczną samorządu. W przypadku Gminy Krzyżanowice są one - na tle innych lokalnych wspólnot w regionie - bardzo dobre. Oznacza to, że nie dotyka nas negatywne zjawisko depopulacji, to z kolei pozwala z optymizmem patrzeć w przyszłość.

Wpływ na to miały nie tylko działania związane z poprawą jakości infrastruktury komunalnej, ale utrzymanie na wysokim poziomie oferty społecznej, objawiającej się w postaci bogatego kalendarza imprez i wydarzeń. Niewątpliwie wpływają one na pozytywny wizerunek Gminy Krzyżanowice w okolicy. Przykładem mogą być chociażby wydarzenia w odnowionej wozowni zamku w Tworkowie. Obiekt został zrewitalizowany zyskując funkcje turystyczne

i kulturalne, jednocześnie stając się centrum regionalnych wędrówek pieszo-rowerowych, ale i ważnych wydarzeń, w tym koncertów muzyki poważnej. Obiekt wpisano w szerszy kontekst, podejmując się rewitalizacji zamkowego parku oraz budowy w sąsiedztwie nowoczesnego kąpieliska. Połączono więc dbałość o zabytek i otaczającą go przyrodę z istotnym wzmocnieniem lokalnego produktu turystycznego w ramach marki Kraina Górnej Odry.

Ogromna popularność rejonu Meandrów Odry oraz zamku w Tworkowie pokazują, że inwestycje w sektor turystyczny przyniosły oczekiwany efekt - lokalny produkt turystyczny wyróżnia się na tle regionu, notując coraz większy przepływ turystów z Polski i Czech. Uruchomienie ośrodka wypoczynkowego w Tworkowie z pewnością go zintensyfikuje i postawi przed gminą kolejną zadanie, a mianowicie pobudzenie aktywności gospodarczej związanej z ruchem turystycznym.

Niebagatelne znaczenie miało utrzymanie relacji partnerskich, zarówno w ramach regionalnych i lokalnych wspólnot samorządowych, jak i współpracy transgranicznej. Wspólnie z Powiatem Raciborskim doprowadzono do szeregu inwestycji drogowych takich jak przebudowa długo wyczekiwanej przez mieszkańców drogi na Hanowcu, czy podpisania umowy na przebudowę drogi do Bolesławia. Bardzo dobre relacje z gminami czeskimi pozwalają z optymizmem spoglądać w stronę kolejnych przedsięwzięć transgranicznych, które chcemy i będziemy realizować w nowej perspektywie unijnej.

Zaspokajanie potrzeb naszych mieszkańców - to priorytet działań Gminy. Wszelkie kroki, decyzje jakie podejmujemy mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców lokalnej społeczności.

Raport pokazuje dbałość o ład przestrzenny, inwestycje, stały, systematyczny i zrównoważony rozwój naszej Gminy, a jednocześnie dobrą politykę finansową, która umożliwi nam inwestowanie i rozwój w kolejnych latach.

Ten rok, kolejny raz pokazał, że jako społeczność możemy zrobić wiele. W tym miejscu chcielibyśmy podziękować wszystkim Mieszkańcom naszej gminy. Okazywana życzliwość, cenne rady, sugestie i konsultacje, społeczne inicjatywy i dobre pomysły, a także konstruktywna krytyka to wspólne samorządowe działania, bo samorząd to nie jest urząd. Samorząd i jego siła to my - mieszkańcy Gminy Krzyżanowice.